

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ^η 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1963

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
173

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΝΟΜΟΙ

4334. Περὶ κυρώσεως τοῦ ὑπογραφέντος ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ 19ῃ Ἰανουαρίου 1963 πρωτοκόλλου περὶ δριστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ "Ἐδρου ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων. 1
4335. Περὶ κυρώσεως τῆς Συνθήκης περὶ ἀπαγόρεύσεως τῶν δοκιμῶν πυρηνικῶν διπλων εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, τὸ ἐκτὸς τῆς ἀτμοσφαίρας διάστημα καὶ ὑπὸ τὸ 3δωρο. 2

ΝΟΜΟΙ

(1)

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4334

Περὶ κυρώσεως τοῦ ὑπογραφέντος ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ 19ῃ Ἰανουαρίου 1963 πρωτοκόλλου περὶ δρισικῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ "Ἐδρου ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οἱ ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζομεν καὶ δικάσσομεν:

"Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται καὶ ἔχει νόμιμον ἰσχὺν τὸ ὑπογραφὲν ἐν Ἀγκύρᾳ τῇ 19ῃ Ἰανουαρίου 1963 πρωτοκόλλον περὶ δρισικῆς ἐκ-

καθαρίσεως τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ "Ἐδρου ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων οὕτινος τὸ κείμενον ἔπειται ἐν Γαλλικῷ πρωτότυπῳ καὶ Ἐλληνικῇ μεταφράσει.

'Η ίσχὺς τῶν διατάξεων περὶ δύο τὸ ἀρθρον 23 τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου ἀρέσει τῷ πατριαρχῇ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ὄργάνων ἐπικυρώσεως.

'Ο παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρίσταται σήμερον κυρωθεῖς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

'Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1963

ΠΑΥΛΟΣ

Β.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝ. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

Ο ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Γ. ΜΑΡΚΑΚΗΣ

'Εδειχθήτη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

'Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1963

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡ. ΣΤΟΥΡΙΤΣΑΣ

PROTOCOLE

Aux fins d'une liquidation définitive des différends sur l'exécution des travaux hydrauliques d'aménagement du lit du fleuve Meriç-Evros sur les deux rives, les Délégations Techniques de Grèce et de Turquie, composées de M.M.

1) NICOLAS CHORAFAS, Professeur à l'Université de Thessalonique, Inspecteur des Travaux Publics,

2) STAVROS TRIANTAPHYLLODIS, Directeur des constructions hydrauliques, au Ministère des Travaux Publics de Grèce,

3) KIMON KYRIACOS, Ingénieur Conseil

4) CONSTANTIN KOUNGOULOS, Chef des Travaux Publics de Thrace Occidentale, pour le côté hellénique, et M.M.

1) ARIF ONAT, Directeur Général Adjoint de la Direction Générale des Travaux Hydrauliques d'Etat,

2) SADETTIN ACAR, Président Adjoint du Département de projet et construction,

3) MÜFİT KULEN, Président Adjoint du Département de projet et construction, et

4) İHSAN BALTAOGLU, Directeur Adjoint de la 11 ème Région de la Direction Générale des Travaux Hydrauliques d'Etat

sur le côté turc,
dûment autorisées, se sont réunies à Ankara, dans les locaux de la Direction Générale des Travaux Hydrauliques d'Etat du Ministère à partir du 8 au 16 Janvier 1963.

A la suite des discussions réitérées et d'un examen approfondi des divers aspects du problème des Travaux déjà exécutés ou à exécuter, ainsi que des échanges de territoires qui en résulteraient, les deux Délégations sont convenues de ce qui suit :

PREMIERE PARTIE

Echange de Territoires

Article 1.

En raison des travaux de construction pour la protection contre les inondations causées par les crues du fleuve Meriç-Evros, la ligne frontière de celui-ci sera modifiée dans certaines régions. Il s'avère, donc, nécessaire de réaliser un échange des territoires dans les dites régions. En procédant à cet échange, on devra prendre comme base la ligne-frontière établie en 1925-1926 par la Commission Mixte de délimitation frontalière, créée en vertu du Traité de Lausanne. Lors de l'échange des territoires on devra respecter l'égalité des superficies des territoires à échanger entre les deux Pays hors de la liquidation définitive, on devra tenir compte de la valeur des territoires échangés.

Article 2.

Il est convenu que l'échange des territoires se réalisera en deux étapes. Pendant la première étape une partie de territoire dans la région d'Enez (Ainos) sera échangée contre une partie de territoire dans la région de Ferrai (Ferre). Ainsi la ligne-frontière fluviale existante dans ces régions deviendra la ligne-frontière, dans sa plus grande partie, terrestre. Au cours de cette première étape, les territoires à échanger seront d'une superficie égale.

La délimitation définitive de la ligne-frontière sera réalisée lors de la seconde étape et prendra la forme suivante :

Dans la région d'Enez (Ainos), la ligne-frontière terrestre, aura son point de départ 50 mètres maximum à l'ouest du point d'intersection de la digue d'Ipsala et du lit de Meriç-Evros et aboutira à 100 mètres à l'ouest du kilomètre 0 + 000 de la digue du Projet Harza. Entre l'amont de la frontière précitée et l'aval de la coupure de Ferrai (Ferre), la ligne-frontière

existante restera inchangée. Le long de la coupure de Ferrai, la ligne-frontière deviendra de nouveau une frontière fluviale. A partir de l'amont de la coupure de Ferrai jusqu'à l'aval de la coupure de Péplos, la ligne-frontière existante demeurera inchangée. A la coupure de Péplos, une nouvelle frontière fluviale suivra cette coupure. Après l'amont de la coupure de Péplos la ligne-frontière existante restera inchangée jusqu'à la coupure de Saricaali (Tyhion), qui ne figure pas dans le Projet Harza mais dont la construction a été convenue par les deux parties aux cours des présentes négociations. Enfin la ligne-frontière reviendra fluviale le long de la coupure de Saricaali (Tyhion), qui sera prochainement aménagée.

Les deux parties se sont mises d'accord pour que la ligne-frontière prenne la forme ci-dessus décrite et pour que tous les efforts soient déployés à cet effet des deux côtés.

Sous réserve des dispositions de l'article 23, l'échange de territoires qui aura lieu pendant la première étape sera définitive et peut-être rectifié à la région d'Enez en vue d'assurer uniquement l'égalité des superficies entre les territoires à échanger lors de la seconde étape. Dans tous les cas la ligne-frontière restera à l'ouest de la digue à construire à cette région.

Article 3.

La superficie des territoires à échanger entre les deux Parties dans la région d'Enez et de Ferrai sera approximativement 1750 décares (stremmes) à la première étape. Ce chiffre pourra néanmoins varier de 10 %, en plus ou en moins lors de l'application du nouveau tracé de la digue, qui différera de celui du Projet Harza. Le territoire que la Grèce devra échanger à Enez (Ainos) contre le territoire de Ferrai (Ferre), sera situé, dans sa plus grande partie, à l'est du tracé de la digue proposée par l'Etude Harza. La ligne frontière qui sera fixée sur base du nouveau tracé de la digue, pourra, dans certains régions, dépasser de 50 mètres au maximum vers l'ouest le tracé de la digue prévu par le Projet Harza. Le territoire que la Turquie devra échanger à Ferrai, lors de la première étape sera situé pour le 9/10 à l'ouest du tracé de la digue à construire conformément au projet Harza et pour le reste à l'est de celle-ci. Il est convenu que cette dernière section non protégée constituera une bande parallèle à la digue et sera d'une largeur égale dans toute sa longueur.

Article 4.

Après la mise en vigueur du présent Protocole, les deux Gouvernements feront de leur mieux en vue de remplir toutes les formalités nécessaires, qui leur incombe respectivement, en ce qui concerne la réalisation de l'échange des territoires, telles que, promulgation, si nécessaire, d'une loi, constitution d'une Commission mixte ad hoc pour la démarcation de la frontière, installation d'une ligne de fils de fer barbelés le long de la frontière terrestre, tous frais y relatifs étant, de moitié, à la charge des deux Parties. Les deux Gouvernements acceptent de déployer tous les moyens à leur disposition aux fins de la réalisation, tant au point de vue pratique que légal, de la première étape jusqu'au 15 Juillet 1963.

Article 5.

Parallèlement aux travaux de délimitation, une Commission Mixte ad hoc d'Experts procédera à l'évaluation de la valeur des territoires à échanger. Dans le cas où il y aurait une différence de valeur, celle-ci sera versée par la partie débitrice à une Banque en Suisse, en devises libres, au nom de la partie créditrice, dans un compte qui restera bloqué jusqu'au règlement définitif des échanges de la seconde étape. Le dit compte sera indépendant de toute relation économique, commerciale ou autre, les deux Pays. En cas de

désaccord entre les membres de cette Commission, le cas sera soumis à l'arbitrage d'un Ingénieur général du Ministère de l'Agriculture de la République Française, nommé par ce même Ministère sur la demande de l'une des Parties.

Article 6.

Le Gouvernement hellénique s'engage à construire, au cours de l'année 1963, la digue de Peplos, conformément au Projet Harza.

Article 7.

Le Gouvernement turc a le droit de procéder, d'après sa propre appréciation, au renforcement de la digue périphérique de Peplos, suivant les dimensions prévues dans le Projet Harza, par des travaux de protection appropriés.

Article 8.

Le Gouvernement hellénique conservera le droit de construire un réseau de drainage et une station de pompage dans le bassin fermé de Peplos ainsi créé.

Article 9.

Le Gouvernement hellénique conserve le droit de procéder, d'après sa propre appréciation, à la construction, dans les limites de la partie de la région de Ferrai (Ferres) qui lui sera cédée, d'une digue de protection de dimension identiques ou inférieures à celles du Projet Harza. Le Gouvernement turc peut, d'après sa propre appréciation, procéder à la construction de la digue de Ferres (Ferrai) ainsi qu'à l'installation d'une station de pompage pour le drainage, dans les limites du bassin fermé qui sera ainsi créé.

Article 10.

Le Gouvernement hellénique conserve pleinement le droit de construire une digue de protection dans le territoire grec et le long de la ligne-frontière de la région de Karaagaç, dans le territoire Grec, sans être obligé d'indemniser le côté turc pour quelque raison que se soit.

Article 11.

Dès la mise en vigueur du présent Protocole, le Gouvernement turc aura le droit de procéder à la construction des clôtures d'Enez (Ainos) et de Peplos et le Gouvernement hellénique aura le droit de procéder à la construction de la clôture de Ferrai (Ferres), aux emplacements et d'après les dimensions prévues au Projet Harza, cela à la suite d'un préavis par écrit de quinze jours.

En cette occurrence l'autorisation d'entrer dans le territoire de l'autre Partie et de procéder à la construction des travaux est censée être accordée automatiquement à l'expiration du dit préavis. Dans les cas où l'une des Parties ne se conformerait pas aux dispositions du présent article, l'autre Partie aura le droit de procéder à la destruction des clôtures éventuellement construites par la première.

Au cours de la seconde étape, l'échange des territoires sera effectué dans un délai raisonnable et la procédure y relative sera entamée dès la mise en vigueur du présent Protocole. La partie qui reste de la région de Ferrai ainsi que la région de Saricaali (Tyhion) seront échangées contre le territoire de Peplos, c'est-à-dire la région de Ferrai qui n'a pas été échangée jusqu'à la coupure de Ferrai ainsi que la région de Saricaali située à l'ouest de l'axe de la coupure de Saricaali qui sera amenagée par la Turquie, seront échangées contre la partie de la région de Peplos qui reste à l'est de l'axe de la coupure de Peplos.

Le tracé de la coupure de Saricaali (Tyhion) qui sera amenagée par la Turquie sera déterminé par un accord ultérieur à conclure entre les services compétents de deux Pays.

Pour la détermination du dit tracé :

a) le territoire que la Turquie a accepté de céder à la Grèce à Saricaali (Tyhion) ne pourra pas être inférieur à 1500 décares (stremmes) ni dépasser les 2500 décares (stremmes),

b) la coupure devra être conforme aux exigences hydrauliques,

c) la coupure devra être conforme aux principes établis par l'Etude Harza .

Aux fins de réaliser l'égalité des territoires à échanger, conformément à l'article 1 du présent Protocole, il pourra être procédé à la translation de la frontière terrestre créée à Enez (Ainos) vers l'est ou l'ouest, pour aboutir à la délimitation finale de la dite frontière. Dans le cas où le problème technique de la coupure de Tatarköy (Vissa), figurant parmi les points qui ont été discutés, serait résolu par la voie de la cession d'une partie du territoire Turc à la Grèce ou vice-versa, le territoire en question sera inclus dans la catégorie des territoires à échanger durant la seconde étape.

Article 13.

La démarcation des frontières terrestres définitives ainsi que l'estimation et l'indemnisation pour les territoires à échanger, basées sur leur valeur courante au moment de l'échange, seront sujettes à la même procédure que celle suivie au cours de la première étape. L'indemnisation qui sera fixée, tiendra également compte en vue de la compensation de la valeur des stations de pompage et des réseaux de drainage, ainsi que la différence du coût des digues (selon le Projet de Harza) construites entretemps dans les territoires à échanger aux régions de Peplos et Ferrai. Sera également compensé sur la même somme le montant du compte bloqué, prévu à l'article 5.

Article 14.

L'échange définitive des territoires de la seconde étape aura lieu après le versement à la Banque Suisse mentionnée dans l'article 5 du montant représentant la différence entre les valeurs des territoires échangés.

DEUXIEME PARTIE

Questions Techniques

Article 15.

Coupure Tatarköy-Vissa

L'ouverture de la coupure de Tatarköy-Vissa, prévue par le Projet Harza, ne présente plus aujourd'hui un caractère de nécessité, vu que le lit du fleuve dans cette région a subi de tels changements qu'il n'est plus possible de l'exécuter, ainsi qu'il a été prévu dans le dit Projet.

Cependant, étant donné que le lit actuel du fleuve cause des dégâts sur la rive grecque, une solution de ce problème s'avère nécessaire. Dans ce but il est indiqué que le problème en question, dans sa forme définitive, soit résolu, après échange de notes entre les Ministres des Affaires Etrangères des deux Pays, sur base des conclusions auxquelles aboutirait un Groupe Mixte ad hoc d'Experts, composé de Techniciens des deux Parties, et qui, après examen sur place du problème, trouvera une solution adéquate et élaborera, s'il y a lieu, un projet sur la méthode à suivre pour l'exécution de ces travaux.

Aux cours de recherches en vue de trouver une solution de l'ensemble de la question, le Groupe susmentionné devra se conformer aux conclusions auxquelles la Commission Mixte de Frontière a abouti lors de ses réunions tenues entre le 28 Juin et le 7 Juillet 1959. Si la nécessité d'un échange des territoires se présente, cette éventualité sera prise en considération lors de la deuxième étape des échanges, prévue par l'article 12.

Les travaux du Groupe Mixte ad hoc des Experts devront être complétés jusqu'à la fin Septembre 1963.

Article 16.

Clôtures

Dans le but d'assurer le bon fonctionnement des coupures déjà faites à Enez (Ainos), Ferrai (Ferres) et Peplos, il est convenu de procéder à la construction, dans un délai raisonnable à partir de la mise en vigueur du présent Protocole, du côté turc des clôtures d'Enez et de Peplos et, du côté grec, de la clôture de Ferrai (Ferres).

En tant que les projets et les plans de ces clôtures resteront entièrement conformes au Projet Harza, il n'est pas nécessaire d'un échange ou d'une approbation préalables des projets en question de la part de l'autre Partie. Les deux Parties pourront procéder à la construction desdites clôtures à leur discrétion et sans qu'il soit nécessaire de demander une autorisation quelconque de l'autre partie après un préavis, adressé au Service régional compétent, quinze jours avant d'entamer les travaux. Les deux Parties ont le droit de libre mouvement dans le territoire de l'autre et dans un rayon de cinquante mètres à partir de l'extrême point des clôtures se trouvant sur la rive opposée.

Si une réparation quelconque des clôtures en question est nécessaire, les mêmes droits de libre mouvement sur la rive opposée resteront en vigueur pour des périodes ultérieures, à condition, toutefois, d'un préavis de quinze jours à l'intention du Service compétent de l'autre Partie.

Article 17

Côtrôle des fuse plugs (sections de rupture)

Etant donné que les travaux de construction des digues touchent à leur fin, il a été décidé de procéder réciprocement au contrôle de toutes les digues et fuse plugs construites jusqu'à présent ou à construire, du point de vue de planimétrie et d'hypsométrie en vue de vérifier leur conformité avec les dispositions du Projet Harza. Ce contrôle réciproque sera effectué par des Equipes de Techniciens Mixtes qui entreprendront cette tâche le 1er juillet 1963 pour la terminer dans les trois mois qui suivront.

Les détails de l'application du présent article sont contenus à l'annexe No. 1.

Article 18

Digues d'été

Les deux Parties ont décidé d'un commun accord qu'il est nécessaire de procéder à une étude sur les possibilités d'amélioration des conditions des terrains cultivés, non protégés par des digues, contre les inondations ainsi que des terres situées dans la partie intérieure des digues. Il a été également convenu que dans ce but on devrait aviser à des mesures de protection sur les dites terres, non pas contre les grandes crues du fleuve mais contre celles qui pourraient éventuellement avoir lieu pendant la période entre les mois de mai à Septembre. Il est donc considéré comme indispensable de décider en commun sur la grandeur des crues contre lesquelles il y aurait lieu de prendre des mesures de protection. Dans ce but, des Groupes Techniques procéderont à l'étude hydrologique du fleuve et communiqueront leurs conclusions aux deux Parties respectivement. Par la suite, on élaborera les avant-projets sur les digues d'été à construire, dans les emplacements jugés convenables, lesquels seront également communiqués à l'autre Partie respectivement.

Pour le contrôle de part et d'autre des avant-projets dans un délai raisonnable, des consultations à une échelle supérieure auront lieu en vue de déterminer, en commun, les dispositions qui régiront le problème des digues d'été et on procédera à la signature d'un protocole. Dans ce protocole on désignera la priorité

des digues d'été à construire ainsi que les dates du commencement des travaux.

Tous les détails concernant les études hydrologiques ainsi que les avant-projets, sont consignés à l'Annexe No 2.

Article 19.

Travaux exécutés sans le consentement des deux côtés

Les travaux exécutés sans un accord préalable des deux parties sont énumérés ci-dessous :

a. Du côté turc, on a relevé :

1) la construction de trois groupes d'Epis à proximité de Sogulu (Soufli), sans l'approbation ni un préavis de l'autre Partie ;

2) la création dans la région du Pont d'Ipsala d'une situation défavorable pour le côté turc, en raison de l'existence d'une forêt de peupliers sur le territoire hellénique et en face dudit pont qui en réduit la conductibilité du cours du fleuve et

3) la construction de digues dans la région de Peplos, non prévues par le Projet Harza.

b. du côté grec on a relevé :

1) la construction par les Turcs, en violation de la ligne de démarcation établie par la Commission Mixte ad hoc du Traité de Lausanne, d'une tranchée de drainage dans l'îlot «Nazim bey» pour la canalisation des eaux vers le fleuve Meric-Evros.

2) l'amoncellement par les Turcs en amont de la tranchée de drainage prévue par le Projet Harza, dans la direction d'Uzun-Köprü, des produits d'excavation, sous une forme continue qui entrave le libre cours des eaux du fleuve, et

3) le maintien, au commencement de la coupe d'Enez (Ainos), des batardeaux construits.

Après examen des questions énumérées ci-haut, il a été convenu :

a) qu'il est nécessaire que les deux Parties appliquent, avec plus d'exactitude, les dispositions de l'Accord Gréco-Turc de 1934 se rapportant aux travaux hydrauliques à exécuter ;

b) qu'on devrait éviter l'exécution de tout ouvrage susceptible d'influencer le cours du fleuve dans son lit majeur, sans un échange préalable des plans y relatifs.

c) que toutes ces questions soient résolues, de manière à ce qu'il n'y ait pas de dégâts de part et d'autre, par des Commissions de Techniciens régionaux des deux Parties, qui se réuniront dans le but d'étudier et d'examiner sur place les questions qui se présenteraient.

Article 20.

Aménagement du lit du fleuve.

Les deux Parties ont reconnu la nécessité de procéder à l'aménagement du lit du fleuve dans la partie comprise entre l'extrémité de la coupe de Ferrai (Ferres) et le commencement de la coupe d'Enez (Ainos).

Cet aménagement sera exécuté sur base de projets qui seront élaborés par une Commission Mixte ad hoc, et fixeront le débit nécessaire concernant le bas lit du fleuve. Après approbation de ces Projets par les deux Parties, l'exécution de travaux de rectification du lit du fleuve pourra être entreprise des deux côtés, soit conjointement soit séparément. Toutefois, chacune des Parties aura le droit d'entreprendre seule la totalité de ces travaux et être ensuite remboursée par l'autre de la moitié des dépenses y relatives.

Pendant les travaux du tracé de l'axe du fleuve, on pourrait procéder à des coupures, à condition toutefois que les territoires cédés de part et d'autre, à la suite du déplacement de l'axe du fleuve et de la ligne-frontière, soient d'une superficie égale et ne dépassent pas les mille décares (stremmes) pour chaque côté. Étant donné que les territoires en question

sont d'une valeur égale, seule la superficie sera prise en considération.

Article 21.

Prise d'eau, quantité et contrôle.

Il a été constaté que le problème d'irrigation des plaines situées sur les deux rives du fleuve Meriç-Evros n'a pas été suffisamment étudié par le Projet Harza.

Dans le but, donc d'utiliser les eaux du fleuve d'une manière avantageuse pour les deux parties, il a été convenu ce qui suit :

1) On poursuivra de part et d'autre le mesurage du débit tant aux Stations Hydrométriques déjà existantes qu'à celles qui seront construites.

2) On poursuivra de part et d'autre l'élaboration des études et projets concernant les ouvrages de prises d'eau.

3) Une réunion technique, à l'échelle supérieure, aura lieu Septembre 1963 pour prendre des décisions sur base des études et projets susmentionnés.

4) Les installations de prises d'eau pour l'irrigation seront sous forme, soit de barrages de diversion construits conjointement par les deux Parties soit d'ouvrage de prises d'eau sur l'une des rives construits par la partie intéressée. Toutefois, la construction unilatérale de ces derniers ouvrages est subordonnée à un accord préalable entre les deux Parties et à condition qu'elle ne cause pas des dégâts sur la rive opposée.

5) Jusqu'à l'accomplissement de ce qui précède, les deux Parties continueront les prises d'eau pour l'irrigation telles qu'elles ont été appliquées jusqu'à présent.

TROISIEME PARTIE

Article 22

Recommandations.

Les deux Parties ont fait les recommandations suivantes sur des questions qui n'ont pas fait l'objet d'une discussion approfondie :

1) Les deux Parties recommandent des réunions périodiques à date fixe de leurs Délégués Techniques, indépendamment de l'existence ou non de sujets à traiter, ainsi que des réunions extraordinaires dans le cas où une question urgente aurait surgi.

2) La Délégation Grecque a recommandé de planter des pieux le long de la ligne frontière fixée par la Commission Mixte du Traité de Lausanne, en tenant également compte des rectifications qui résulteront par l'application du présent Protocole, dans le but d'éviter, autant que possible, les incidents de frontière ainsi que les contestations qui pourraient s'élèver en cas de déviation quelconque du lit du fleuve. Les pieux devront être plantés de manière à ce qu'ils soient protégés contre les dégâts causés par les inondations.

3) La Délégation Turque a recommandé l'Extension jusqu'à la mer de la frontière terrestre à la région d'Enez (Ainos), en vue de prévenir des incidents de frontière éventuels, étant donné que par l'application exacte du Projet Harza dans cette région, l'embouchure du fleuve sera déplacée à la coupure d'Enez (Ainos). Les deux parties ont convenu de soumettre les recommandations ci-dessus à leurs Gouvernements respectifs aux fins d'un examen ultérieur.

DISPOSITIONS FINALES

Article 23.

Le présent Protocole entrera en vigueur dès son approbation par les deux Gouvernements intéressés au moyen d'un échange de notes identiques. Toutefois,

les dispositions concernant les cessions ou échanges de territoire n'entreront en vigueur qu'à la suite de leur ratification conformément aux Lois constitutionnelles internes de chaque Partie.

En foi de quoi les soussignés ont dressé le présent Protocole et ont apposé leurs signatures.

Fait à Ankara, en double exemplaire le 19 Janvier 1963.

La Délégation Grèque :

Nicolas Chorafas

Stavros Triantaphyllidis

Kimon Kyriacos

Constantin Koungoulos

La Délégation Turque :

Arif Onat

Sadettin Acar

Müfit Kulen

Ihsan Baltaoglu

ANNEXE I.

Sur le mode de contrôle de part et d'autre des emplacements de fuse plugs et des digues sur toute leur longueur au point de vue de planimétrie et d'hypsométrie.

1. Une ou plusieurs Equipes techniques mixtes, procéderont aux mesurages, comme suit, en se rapportant aux signaux trigonométriques existants :

a) Du placement des digues en planimétrie, suivant l'Etude Harza.

b) au contrôle en planimétrie du nombre, de l'emplacement et de la longueur des fuse plugs, prévus par l'Etude Harza.

c) au contrôle de l'hypsométrie de la section longitudinale des digues et des fuse plugs.

2. Les Equipes techniques mixtes susmentionnées devront être constituées et commenceront leurs travaux le 1 er Juillet 1963. Pour leur entrée et leur libre circulation dans le territoire de l'autre Partie et pour la possibilité de travailler dans la région des travaux indiqués ci-dessus, des permis seront donnés, de part et d'autre, jusqu'à cette date.

3. La durée du travail sur place est fixée dès maintenant à trois mois.

4. Les résultats des mesurages faits par ces Equipes Mixtes seront soumis aux services compétents des deux Parties dans les deux mois à partir de la fin de leur travail en plein air.

Ces résultats seront accompagnés des remarques des dites Equipes.

5. En cas de transgressions quelconques, celles-ci seront examinées par une autre Commission technique mixte, les membres de laquelle seront désignés par les Ministères ad hoc des deux pays. La tâche qui incombe à cette Commission est d'évaluer chaque transgression, déterminer son influence au détriment du bon fonctionnement des travaux, tels qu'ils ont été prévus par l'Etude Harza.

6. La dite commission Mixte, soumettra ses conclusions, sous forme de Protocole commun, ainsi que ses suggestions, aux Services compétents des deux Parties. En cas de transgressions sérieuses, les Ministères compétents des deux Pays, échangeront des lettres pour demander l'exécution des réparations qui s'imposent.

7. La Partie qui a transgressé, est tenue à exécuter, à ses frais, les réparations indiquées dans la lettre du Ministère de l'autre Partie, en se conformant aux suggestions de la Commission Mixte Technique.

ANNEXE II

Sur la méthode de préparation de l'étude hydrologique en vue de déterminer les endroits où les digues d'été pourront être exécutées. (leurs hauteurs et leur distance des deux rives du fleuve Meric-Evros).

A) HYDROLOGIE

Elle aura pour but :

1) Le rassemblement de toutes les données des mesures hydrométriques qui ont été déjà exécutées aux ponts d'Edirne et de Pythion ainsi qu'à Ipsala et aux autres affluents en vue de pouvoir fixer la magnitude et la fréquence des crues qui ont été constatées dans la période entre Avril et Novembre de chaque année. De ce rassemblement on pourra obtenir comme résultat quelle a été la plus grande crue remarquée pendant cette période et sa fréquence probable. Naturellement, on prendra soin de rassembler toutes les données sur les niveaux de l'eau aux points mentionnés ci-dessus. Ces chiffres doivent être accompagnés par la courbe graphique et théorique du débit de l'eau.

2) Le rassemblement de toutes les observations des précipitations qui ont été faites sur le bassin du fleuve Meric-Evros du côté turc et grec, en tendant, si possible, à rassembler aussi les observations en Bulgarie sur le bassin du fleuve.

3) La détermination, sur base de ces données des précipitations rassemblées et en corrélation avec les mesures hydrométriques, du débit maximal du fleuve pendant la susdite période, en appliquant une des méthodes connues (méthode analytique ou méthode américaine). Cette détermination aura pour objet de fixer le débit sur trois points du fleuve, à savoir :

- a) sur la ligne frontière de Karaagaç,
- b) sur le pont de Pythion
- c) sur le pont d'Ipsala.

Si, de ces méthodes, on ne pourrait tirer des résultats suffisants à cause du manque des observations nécessaires, on se bornera à faire, d'après les données existantes, une estimation du débit probable pendant la période ci-dessus et son fréquence.

4) Après toutes ces opérations, on tâchera d'estimer le débit économiquement indiqué pour l'application d'une protection au moyen des digues d'été.

- 5) Sur base des sections qui ont été prises topogra-

phiquement à une distance de 200 mètres à partir du pont d'Ipsala jusqu'à la frontière de Karaagaç, on pourra calculer approximativement la capacité du lit bas du fleuve, tel qu'il existe aujourd'hui.

6) Un délai de (5) mois est fixé, à partir de la ratification du présent accord, pour rassembler les données existantes et arriver aux conclusions requises ci-dessus.

7) Les deux parties sont tenues à fournir à l'autre tous les renseignements en leur possession. Par la suite, chacun des Services compétents des deux pays préparera une étude, en conformité des points ci-dessus énoncés; cette étude sera transmise, en traduction anglaise, à l'autre partie pour être étudiée et examinée.

8) Ainsi, après (2) mois, on pourra instituer une Commission Technique, qui se réunira soit à Edirne soit à Alexandroupolis, aux fins de discuter sur les conclusions auxquelles chacune des parties serait arrivée. Cela dans le but de pouvoir présenter aux Départements compétents respectifs le points suivants :

- a) le débit sur lequel se basera le projet des digues d'été.
- b) leur distance à partir de la rive du fleuve,
- c) leur hauteur et
- d) la section des digues et le mode de construction (section, protection fuse-plug)

B) EMPLACEMENTS SUR LESQUELS ON AURA A CONSTRUIRE LES DIGUES D'ETE

1) Chacun des deux Parties, au cours des (5) mois d'étude hydrologique, devra indiquer sur une carte 1:50.000 tous les emplacements sur lesquels elle désire avoir une protection pendant la période d'été.

2) La Commission qui examinera les études hydrologiques devra discuter aussi de ces emplacements, les déterminer sur Carte et soumettre le Protocole dressé à cet effet aux Départements respectifs compétents en vue d'un accord définitif.

3) Il est souhaitable que les Départements respectifs échangent leur accord définitif dans les (3) mois qui suivront.

4) Sur base de cet accord, les deux Parties établiront un programme commun pour l'application du projet de protection au moyen des digues d'été. Ce programme devra être ratifié par les deux Gouvernements.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΑΟΝ

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὁριστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν διαφόρων ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδροχαλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοιτᾶς τοῦ ποταμοῦ Μέριτες—“Ἐδρου ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων, καὶ Τεχνικὴ Ἀντιπροσωπεῖαι Ἐλλάδος καὶ Τουρκίας, ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν κ.κ.

1) ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΩΡΑΦΑ, Καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, Ἐπιθεωρητοῦ Δημοσίων ἔργων.

2) ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ, Διευθυντοῦ τῶν ὑδροχαλικῶν Κατασκευῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίων ἔργων τῆς Ἐλλάδος.

3) ΚΙΜΩΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ, Τεχνικοῦ Συμβούλου.

4) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΥΤΚΟΥΖΟΥ, Προϊσταμένου Δημοσίων ἔργων Δυτικῆς Θράκης, ἐκ μέρους τῆς Ἐλληνικῆς πλευρᾶς καὶ τῶν κ.κ.

1) ΑΡΙΦΟΝΑΤ, Βοηθοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν ὑδροχαλικῶν Ἐργών τοῦ Κράτους.

2) ΣΑΝΤΕΤΤΙΝ ΑΤΣΑΡ, Προέδρου Βοηθοῦ τοῦ Τμήματος μελέτης καὶ κατασκευῆς.

3) ΜΟΥΦΙΤ ΚΟΥΛΕΝ, Προέδρου Βοηθοῦ τοῦ Τμήματος μελέτης καὶ κατασκευῆς καὶ

4) ΙΧΣΑΝ ΜΠΑΛΤΑΟΓΛΟΥ, Βοηθοῦ Διευθυντοῦ τῆς 11ης Περιοχῆς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν ὑδροχαλικῶν Ἐργών τοῦ Κράτους, ἐκ μέρους τῆς τουρκικῆς πλευρᾶς, δεόντως ἔξουσιος διοικητής, συνήλθοντες ἐν Ἀγκύρᾳ, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Πεντηκούντας Διευθύνσεως τῶν Κρατερῶν ὑδροχαλικῶν Ἐργών τοῦ Ὑπουργείου, ἀπὸ τῆς 8ης μέχρι 16ης Ιανουαρίου 1963.

Κατόπιν ἐπανειλημμένων συζητήσεων καὶ συμπεριστατωμένης ἐξετάσεως τῶν ὑδροχαλικῶν δύψεων τοῦ προβλήματος τῶν ἔργων, τῶν ἡδη ἐκτελεσθέντων ἡ μελλόντων γὰρ ἐκτελεσθῶσι, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἀνταλλαγῶν ἐδαφῶν, αἱ ὄπεις τὸ πρόκυπτον ἐκ τοῦ λόγου τούτου, αἱ δύο Ἀντιπροσωπεῖαι συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

‘Ανταλλαγὴ ἐδαφῶν.

‘Αρθρον 1.

Συγεπίστηκε τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων διὰ τὴν προστασίαν κατὰ τῶν πληκτικῶν τῶν προκαλουμένων ἐκ τῶν ἀναλωθέντων ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Μέριτες—“Ἐδρου, ἡ συνοριακὴ γραμμὴ τούτου θὰ τροποποιηθῇ εἰς ὡρίσματας περιοχάς. Προκύπτει διεθνής ἡ ἀνάγκη νὰ πραγματοποιηθῇ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐδαφῶν εἰς τὰς εἰρημένας περιοχάς.

Προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ ἀνταλλαγὴ αὐτή, θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ἡ γραμμὴ συνόρων, ἡ καθορισθεῖσα τὸ 1925—1926 ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς διαχαράξεως συνόρων, ἡ συσταθεῖσα δυνάμει τῆς Συνδήκης τῆς Λαζαρίδης. Κατὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐδαφῶν, θὰ πρέπη νὰ γίνῃ σεβαστὴ ἡ ἴσοτης τῶν ἐκτάσεων τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν μεταξὺ τῶν δύο Χωρῶν ἐδαφῶν κατὰ τὴν ὁριστικὴν ἐκκαθαρίσιαν θὰ ληφθῇ ὑπὸ ὅψιν ἡ ἀξία τῶν ἀνταλλασσομένων ἐδαφῶν.

‘Αρθρον 2.

Συμφωνεῖται διτοις ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐδαφῶν θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς δύο στάδια. Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, τμῆμα τοῦ ἐδάφους εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Αΐνου (Ἐνελέ) θὰ ἀνταλλαγῇ ἔναντι τμήματος ἐδάφους εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Φερρῶν. Τοιούτοις διαδικοπώντες ἡ ὑπάρχουσα εἰς τὰς περιοχὰς ταύτας ποταμία συνοριακὴ γραμμὴ θὰ καταστῇ, κατὰ τὸ πρῶτον τούτο στάδιον, τὰ πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφόφητα εἰναις ισημερινής ἐκτάσεως.

‘Η ὁριστικὴ διαχάραξις τῆς συνοριακῆς γραμμῆς θὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον καὶ θὰ λάβῃ τὴν ἀκόλουθον μορφήν:

Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ενελέ (Αΐνου), ἡ χερσαία συνοριακὴ γραμμὴ θὰ ἔχῃ σημεῖα ἀφετηρίας 50 μέτρα κατ' ἀνώτατον δριον, δυτικῶς τοῦ σημείου τοῦ μέρη τοῦ ἀναχώματος ὑψάλων καὶ τῆς κοιτᾶς τοῦ Μέριτες—“Ἐδρου καὶ θὰ καταλήξῃ 100 μέτρα δυτικῶς τοῦ χιλιομέτρου 0+000 τοῦ ἀναχώματος τῆς Μελέτης Χάρκα. Μεταξὺ τῶν ἀνάντι τοῦ προαναφερθέντος συνόρου καὶ τῶν κατάντι τῆς τομῆς τῶν Φερρῶν (Φερρῶν), ἡ ὁρισταμένη γραμμὴ συνόρων θὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητος. Κατὰ μῆκος τῆς τομῆς τῶν Φερρῶν, ἡ συνοριακὴ γραμμὴ θὰ

καταστῇ καὶ πάλιν ποτάμιον σύνορον. Απὸ τῶν ἀνάντι τῆς τομῆς τῶν Φερρῶν μέχρι τῶν κατάντη τῆς τομῆς τοῦ Πέπλου, ἡ ὑπάρχουσα συνοριακὴ γραμμὴ θὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητης. Εἰς τὴν τομὴν τοῦ Πέπλου, γέον ποτάμιον σύνορον οὐκ ἀκολουθήσῃ τὴν τομὴν ταύτην. Μετὰ τὸ ἀνάντι τῆς τομῆς τοῦ Πέπλου ἡ ὑφισταμένη συνοριακὴ γραμμὴ θὰ παραμείνῃ ἀμετάβλητης μέχρι τὴν τομὴν τοῦ Σαριτζαχλί (Τύχου), ἡ ὄποιας δὲν ἀναγράφεται εἰς τὴν Μελέτην Χάρκα, ἀλλὰ τῆς ὄποιας ἡ κατασκευὴ συνεργωνήθη ὑπὸ τῶν δύο μερῶν κατὰ τὰς παρούσας διαπραγματεύσεις. Τέλος ἡ συνοριακὴ γραμμὴ θὰ καταστῇ ποταμὸς κατὰ μῆκος τῆς τομῆς Σαριτζαχλί (Τύχου). Ἡ ὄποιας δὲν διευθετήθη προτετραγωνική.

Τὰ δύο μέρη συνεφώνησαν δύος ἡ συνοριακὴ γραμμὴ λάβῃ τὴν ἀνωτέραν περιγραφεῖσαν μορφὴν καὶ δύος καταστηθήση ἀπὸ τῶν δύο πλευρῶν πάσα προσπάθεια πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον.

‘Γιό τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 23, ἡ ἀνταλλαγὴ ἐδαφῶν, ἡ ὄποιας θὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, θὰ είναι ὁριστικὴ καὶ θὰ ὑποστῆ διαρρύθμισιν ίσως εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Αΐνου, ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἴσοτητος τῶν ἐκτάσεων μεταξὺ τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον. Εν πάσῃ περιπτώσει ἡ συνοριακὴ γραμμὴ θὰ μείνῃ δυτικῶς τοῦ ἀναχώματος, τὸ ὄποιον δὲν κατασκευασθήσῃ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην.

‘Αρθρον 3.

‘Η ἔκτασις τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν μεταξὺ τῶν δύο Μερῶν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Αΐνου καὶ τῶν Φερρῶν θὰ είναι κατὰ προσέγγισιν 1750 δεκάρια (στρέμματα) κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον. Εν τούτοις δὲ τοιούτους αὐτῶν δύναται νὰ ποιηθῇ κατὰ 100ο, πλέον ἡ ἐλλαττον, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γέας χαράξεως τοῦ ἀναχώματος, ἡ ὄποιας θὰ είναι διάφορος ἀπὸ ἐκείνη τῆς Μελέτης Χάρκα. Τὸ ἐδαφός, τὸ ὄποιον ἡ Ἐλλάς δέν νὰ ἀνταλλάξῃ εἰς τὸν Ενελέ (Αΐνον) ἔναντι τοῦ ἐδάφους τῶν Φερρῶν (Φερρῶν), θὰ καίται, κατὰ τὸ μεγαλύτερον τμῆμα του, ἀνατολικῶς τῆς χαράξεως τοῦ προταθέντος ἀναχώματος ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρκα. Η συνοριακὴ γραμμή, ἡ ὄποιας θὰ καθορισθῇ ἐπὶ τὴν δέσμει τῆς νέας χαράξεως τοῦ ἀναχώματος, δύναται, εἰς ωρισμένας περιοχάς, νὰ ὑπερβαίνῃ κατὰ 50 μέτρα κατὰ ἀνώτατον δριον πρὸς δυτικά τὴν γραμμὴν τοῦ ἀναχώματος τοῦ προειδεπομένου ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρκα. Τὸ ἐδαφός, τὸ ὄποιον ἡ Τουρχία δὲν καταστήσῃ εἰς Φερράς, κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, θὰ καίται κατὰ τὰ 9)10 δυτικῶς τῆς χαράξεως τοῦ μέλλοντος νὰ κατασκευασθῇ ἀναχώματος, συμφώνως πρὸς τὴν Μελέτην Χάρκα καὶ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον, ἀνατολικῶς ταύτης. Συμφωνεῖται ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο τμῆμα, τὸ ὄποιον δὲν προστατεύεται, ἀποτελεῖ λωρίδα παράλληλην πρὸς τὸ ἀνάχωμα καὶ δὲν ἔχει τὸ αὐτὸν πλάτος καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ.

‘Αρθρον 4.

Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ισχύος τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, αἱ δύο Κυβερνήσεις θὰ κατασάλουν πάσαν δυνατήν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν δύον τῶν ἀναγκαίων διατυπωτῶν, αἱ ὄποιαι διαρρύθμισις μεταξὺ τῶν ἀναγκαίων διατυπωτῶν, αἱ διαρρύθμισις μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεις δέχονται: νὰ χρησιμοποιήσουν πάντα τὰ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν μέσα πρὸς τὸ σκοπὸν τῆς πραγματοποιήσεως, τόσον ἀπὸ πρακτικῆς δύον καὶ ἀπὸ νομικῆς ἀπόφιεως, τοῦ περιόδου σταδίου μέχρι τῆς 15ης Ιουλίου 1963.

‘Αρθρον 5.

Παραλλήλως πρὸς τὰς ἐργασίας ὁρισθεῖσεως τῶν συνόρων, Μικτὴ ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπὴ ἐμπειρογνωμόνων δέλει προθῆσθαι εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ὃν θὰ διαρρέηται, ἀπὸ τοῦ Μέρους τὸ ὄποιον εἶναι διαφορετικής, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ὃν θὰ διαρρέηται, ἀπὸ τοῦ Μέρους τὸ ὄποιον εἶναι διαφορετικής, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ὃν θὰ διαρρέηται, ἀπὸ τοῦ Μέρους τὸ ὄποιον εἶναι διαφορετικής, εἰς τὴν περίπτωσιν καθ' ὃν θὰ διαρρέηται, ἀπὸ τοῦ Μέρους τὸ περιόδου σταδίου μέχρι τῆς 15ης Ιουλίου 1963.

δίου. Ό οιρημένος λογαριασμὸς θὰ είναι ἀνεξάρτητος πάσης σχέσεως οίκονομικῆς, ἐμπορικῆς ή ἄλλης τινὸς μεταξὺ τῶν δύο Χωρῶν. Ἐν διαφωνίᾳ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἑπιτροπῆς ταύτης, η περίπτωσις θὰ ὑποθληθῇ εἰς τὴν διαιτήσιν ἐνὸς γενικοῦ Μηχανικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὅριζομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, τῇ αἵτησει ἐνὸς τῶν Μερῶν.

Αρθρον 6.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀγαλματάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κατασκευάσῃ, διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1963, τὸ ἀνάχωμα τοῦ Πέπλου, συμφώνως μὲ τὴν Μελέτην Χάρτα.

Αρθρον 7.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προθῇ, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐκτίμησιν, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ περιφερικοῦ ἀναχώματος τοῦ Πέπλου, ἀκολουθοῦσα τὰς διαστάσεις τὰς προβλεπομένας εἰς τὴν Μελέτην Χάρτα, διὰ τῶν καταλλήλων ἔργων προστασίας.

Αρθρον 8.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ διατηρήσῃ τὸ δικαίωμα νὰ κατασκευάσῃ ἀποστραγγιστικὸν δίκτυον καὶ σταθμὸν ἀντλήσιως εἰς τὴν οὔτω δημιουργούμενην κλειστὴν λεκάνην τοῦ Πέπλου.

Αρθρον 9.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διατηρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ προθῇ, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐκτίμησιν, εἰς τὴν κατασκευήν, ἐντὸς τῶν ὄριων τοῦ τμήματος τῆς περιοχῆς Φερράι (Φερρῶν), ὅπερ φέλει ἐκχωρηθῆναι εἰς αὐτήν, προστατευτικοῦ ἀναχώματος, διαστάσεων παρομοίων ή μικροτέρων τῶν τῆς Μελέτης Χάρτας. Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις δύναται, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἐκτίμησιν, νὰ προθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀναχώματος τῶν Φερρῶν (Φερράι) ως καὶ εἰς τὴν ἐγκατάστασιν σταθμοῦ ἀντλήσιως διὰ τὴν ἀποστραγγιστικόν, ἐντὸς τῶν ὄριων τῆς κλειστῆς λεκάνης ἥτις οὔτω φέλει δημιουργηθῆναι.

Αρθρον 10.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διατηρεῖ πλήρως τὸ δικαίωμα τῆς κατασκευῆς προστατευτικοῦ ἀναχώματος εἰς τὸ ἔλλην ἔδαφος καὶ κατὰ μῆκος τῆς συνοριακῆς γραμμῆς τῆς περιοχῆς Καραγάτας, ἐντὸς τοῦ ἔλληνικοῦ ἔδαφους, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως τῆς τουρκικῆς πλευρᾶς ἵνεκα οἰκοδήποτε κιτίας.

Αρθρον 11.

Ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς ισχύος τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐμφράξεων τοῦ Ἑγέα (Αἴνου) καὶ τοῦ Πέπλου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ἐμφράξεως τῶν Φερρῶν (Φερρῶν) εἰς τὰς θέσεις καὶ κατὰ τὰς διαστάσεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτας καὶ τοῦτο κατόπιν ἐγγράφου προειδοποιήσεως δέκα πέντε ἡμέρων.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀδεια εἰσόδου εἰς τὸ ἔδαφος ἑτέρου Μέρους καὶ κατασκευῆς τῶν ἔργων, λογίζεται ως παρασχεμεῖσα αὐτομάτως κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ρηθείσης προειδοποιήσεως. Εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὄποιας τὸ ἔτερον τῶν Μερῶν δὲν θήσει σαμμορφωθῆναι πρὸς τὰς διαστάσεις τοῦ παρόντος ἄρδην, τὸ ἔτερον Μέρος θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ πεσθῇ εἰς καταστροφὴν τῶν ἐμφράξεων τὰς ὄποιας ἐνδεχομένως θὰ ἔχῃ κατασκευάσῃ τὸ πρώτον Μέρος.

Αρθρον 12.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου σταδίου, ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐδαφῶν θὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς λογικῆς προδεσμίας καὶ ἡ σχετικὴ πρὸς αὐτὴν διαδικασία θὰ ἀρχηται ἀφ' ήτοι τεθῆ ἐν ισχύι τὸ παρόν πρωτόκολλον. Τὸ ὑπολειπόμενον τμῆμα τῆς περιοχῆς Φερρῶν, ὥστε καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ Σαριζαλί (Τύχιον) θὰ ἀνταλλαγοῦν ἐναντὶ τοῦ ἔδαφους τοῦ Πέπλου, θηλασθὴ ἡ περιοχὴ τῶν Φερρῶν, ἡ ὄποια δὲν ἀντηλλάσῃ μέχρι τῆς τομῆς τῶν Φερρῶν, ὥστε καὶ ἡ περιοχὴ τοῦ Σαριζαλί, ἡ κειμένη δυτικῶς τοῦ ἄξονος τῆς τομῆς τοῦ Σαριζαλί, ἡ ὄποια θὰ κατασκευασθῇ ὑπὸ τῆς Τουρκίας, θὰ ἀνταλλαγοῦν ἐναντὶ τοῦ τμήματος τῆς περιοχῆς Πέπλου, τὸ ὄποιον παραμένει ἀνατολικῶς τοῦ ἄξονος τῆς τομῆς Πέπλου.

Ἡ χάραξις τῆς τομῆς τοῦ Σαριζαλί (Τύχιον) ἡ ὄποια θὰ κατασκευασθῇ ὑπὸ τῆς Τουρκίας, θὰ προσδιοισθῇ διὰ

μεταγενεστέρας συμφωνίας, ἡ ὄποια θὰ τυνχθῇ μεταξὺ τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῶν δύο Χωρῶν.

Διὰ τὸν προσδιοισθέντα τῆς εἰρημένης χράξεως:

α) Τὸ ἔδαφος, τὸ ὄποιον ἡ Τουρκία ἔδειχθη νὰ ἐκχωρήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ Σαριζαλί (Τύχιον), δὲν θὰ δύναται νὰ είναι κατώτερον τῶν 1500 δεκαρίων (στρεμμάτων) οὔτε καὶ νὰ ὑπερβῇ τὰ 2500 δεκάρια (στρέμματα).

β) Η τομὴ δέοντα νὰ είναι σύμφωνος πρὸς τὰς ὑδραυλικὰς ἀπαιτήσεις.

γ) Η τομὴ δέοντα νὰ είναι σύμφωνος μὲ τὰς ἀρχάς, τὰς καθορισθείσας ὑπὸ τῆς μελέτης Χάρτα.

Ἴνα πραγματοποιηθῇ ἡ ισότης τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, συμφώνως μὲ τὸ ἄρδον 1 τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, δὲν είναι δυνατὸν νὰ γίνῃ μετακίνησις, πρὸς ἀνατολὰς ἡ πρὸς δυτικάς, τοῦ χερσαίου συνόρου, τοῦ δημιουργηθέντος εἰς τὸν Ἑλλάδα (Αἴνον) διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ τελικὴ διαχάραξις τοῦ ρηθέντος συνόρου.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὄποιαν τὸ τεχνικὸν πρόβλημα τῆς τομῆς τοῦ Ταταρκοί (Βύστης), ἡ ὄποια περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν συνητημέντων σημείων, δὲν ἐπελύετο διὰ τῆς ἐκχωρήσεως τμήματος τοῦ Τουρκικοῦ ἐδάφους εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἀντιστρόφως, τὸ ἐν λόγῳ ἔδαφος θὰ περιληφθῇ εἰς τὴν ἀνταλλακτέων κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον.

Αρθρον 13.

Ἡ διαχάραξις τῶν ὁρίστικων χερσαίων συνόρων, ὅπως καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ ἀποζημίωσις τῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης αὐτῶν ἀξίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνταλλαγῆς, ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν μὲ τὴν ἀκολουθουμένην κατὰ τὸ πρώτον στάδιον. Ἡ ὁρισμένη ἀποζημίωσις θὰ λάβῃ ἐπίσης ὑπὸ ὅψιν ἐπὶ τῷ τέλει συμφωνισμοῦ, τὴν ἀξίαν τῶν σταθμῶν ἀντλήσεως ως καὶ τῶν δικτύων ἀποστραγγίσεως, ως καὶ τὴν διαφορὰν κόστους τῶν ἀναχωμάτων (κατὰ τὴν μελέτην Χάρτα), τὰ ὄποια ἔχουν ἐν τῷ μεταξὺ κατασκευασθῆναι εἰς τὰ πρὸς ἀνταλλαγὴν ἐδάφη εἰς τὰς περιοχὰς Πέπλου καὶ Φερρῶν. Ἐπίσης φέλει συμφωνισμῆ, μὲ τὸ αὐτὸ ποσόν, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ δεσμευμένου λογαριασμοῦ τοῦ προβλεπομένου εἰς τὸ ἄρδον 5.

Αρθρον 14.

Ἡ ὁριστικὴ ἀνταλλαγὴ τῶν ἐδαφῶν τοῦ δευτέρου σταδίου δὲν λάβῃ χώραν μετὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὴν ἀναφερομένην ἐν ἄρδρῳ 5 Ἐλεβετικὴν Τράπεζαν τοῦ ποσοῦ, τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς ἀξίας τῶν ἀνταλλαγέντων ἐδαφῶν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ζητήματα Τεχνικά.

Αρθρον 15.

Τομὴ Ταταρκοί — Βύστης.

Ἡ διάνοιξις τῆς τομῆς Ταταρκοί — Βύστης, τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτας, δὲν παρουσιάζει σήμερον χαρακτῆρα ἀναγκαίωντος, δοθεντος διτοι ή κοίτη τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ἔχει ὑποστῆ τοιαύτας μεταβολάς, ὡστε δὲν είναι πλέον δυνατὸν τοῦτο νὰ ἐκτελεσθῇ, ως είχε προβλεφθῆ εἰς τὴν ρηθείσαν μελέτην.

Ἐν τούτοις, δεδομένου διτοι ή παρουσία κοίτη τοῦ ποταμοῦ προκεινεὶ ζημίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὄχθην, ἡ ἐπίλυσις τοῦ προβλήματος τούτου ἐμφανίζεται ἀναγκαῖα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνδείκνυται δύως τὸ ἐν λόγῳ πρόβλημα, εἰς τὴν ὁριστικὴν τοῦ μορφήν, λυθῆ, κατόπιν ἀνταλλαγῆς διακονιώσεων μεταξὺ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἑξωτερικῶν τῶν δύο χωρῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμπερασμάτων, εἰς τὰ ὄποια θὰ κατέληγε Μίκτη AD HOC 'Ομάδας Ἐμπειρογνωμόνων, ἀποτελουμένη ἐκ Τεχνικῶν τῶν δύο Μερῶν καὶ ὄποια, κατόπιν ἐπιτοπίου ἐξετάσεως τοῦ προβλήματος, θὰ ἐξεύρῃ κατάλληλον λύσιν καὶ θὰ ἐκπονήσῃ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, μελέτην ἐπὶ τῆς ἀκολουθητέας μεθόδου διτοι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἀναζήτησιν λύσεων τοῦ δλου ζητήματος η προμηθεύσα 'Ομάδας διέβλεψε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰ συμπεράσματα, εἰς δικαίωσην τῆς Μίκτη Ἐπιτροπὴ Συνόρων κατὰ τὰς γενομένας συνεδριάσεις τῆς μεταξὺ 28 Ιουνίου καὶ 7 Ιουλίου 1959.

Ἐὰν παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη ἀνταλλαγῆς ἐδαφῶν τὸ ἐνδεχόμενον τοῦτο θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον τῶν ἀνταλλαγῶν, τὸ προθλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρδρου 12.

Αἱ ἔργατίαι τῆς Μικτῆς AD HOC Ὁμάδος Ἐμπειρογνωμόνων δέουν νὰ ἔχουν συμπληρωθῆναι μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1963.

"Ἄρθρον 16.

Ἐμφράξεις.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς αὐλῆς λειτουργίας τῶν ἡδη γενομένων τοιμῶν, εἰς Ἑνέξ (Αἴνον), Φερράῃ (Φερράχῃ) καὶ Πέπλου, συμφωνεῖται νὰ κατασκευασθοῦν ἐντὸς ἡσιγκῆς προδεσιίχς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ισχύος τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, ἀπὸ μὲν τῆς Τουρκικῆς πλευρᾶς ἐμφράξεων τοῦ Ἑνέξ (Αἴνου) καὶ Πέπλου, ἀπὸ δὲ ἐλληνικῆς πλευρᾶς τῆς ἐμφράξεως τῶν Φερράων (Φερρῶν).

Ἐφ' ὅσον αἱ μελέται καὶ τὰ σχέδια τῶν ἐμφράξεων τούτων θὰ εἰναι πλήρως σύμφωνοι πρὸς τὴν Μελέτην Χάρτζα, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη προηγουμένης ἀνταλλαγῆς ἡ ἐγκρίσεως τῶν ἐν λόγῳ μελετῶν ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου Μέρους. Τὰ δύο Μέρη δύνανται νὰ προθουν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν εἰρημένων ἐμφράξεων, κατὰ τὴν ἰδίαν κρίσιν των καὶ χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ οἰαδήποτε ἐξουσιοδότησις τοῦ ἑτέρου Μέρους, κατόπιν προειδοποιήσεως ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τῆς περιοχῆς δέκα πέντε ημέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν.

Τὰ δύο Μέρη ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρας κινήσεως εἰς τὸ ἐδαφός τοῦ ἑτέρου καὶ εἰς ἀκτίνα πενήντα μέτρων ἀπὸ τοῦ ὄκραίου σημείου τῶν ἐμφράξεων, τῶν εύρισκομένων εἰς τὴν ἀντιπέραν ὁχθην.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἐπισκευῆς τειδὸς τῶν ἐν λόγῳ ἐμφράξεων, θὰ παραμείνουν ισχύοντα τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἐλευθέρας κινήσεως ἐπὶ τῆς ἀντιπέραν ὁχθην, διὰ τὰς μεταγενεστέρας περιόδους, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐν τούτοις προειδοποιήσεως δεκαπέντε ημερῶν πρὸς τὴν ἀρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἑτέρου Μέρους.

"Ἄρθρον 17.

Ἐλεγχος τῶν FUSE PLUGS (τῶν ἀρμῶν ρήξεως).

Δεδομένου ὅτι αἱ ἔργατίαι κατασκευῆς τῶν ἀναχωμάτων ἐγγίζουν πρὸς τὸ τέρμα των, ἀπεφασίσθη ὅπως γίνῃ ἀμοιβαίως ὁ ἐλεγχος ὅλων τῶν ἀναχωμάτων καὶ τῶν ἀρμῶν ρήξεως, ποὺ ἔχουν κατασκευασθῆναι μέχρι σήμερον ἡ μέλλουν νὰ κατασκευασθοῦν, ἀπὸ ἀπόφεως ὅριζοντιογραφικῆς καὶ ὑψομετρικῆς, διὰ τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ συμφώνου αὐτῶν μὲ τὰς διατάξεις τῆς Μελέτης Χάρτζα. Οἱ ἀμοιβαῖοι αὐτὸς ἐλεγχος γὰρ ἐνεργηται ἀπὸ Μικτὰ Συνεργεία (EQUIPE) Τεχνικῶν, τὰ ὅπερα θὰ ἀναλάβουν τὸ ἔργον τοῦτο τὴν 1ην Ἰουλίου 1963, διὰ νὰ τὸ περαιώσουν ἐντὸς τῶν ἐπομένων τριῶν μηνῶν.

Αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρδρου περιέχονται εἰς τὸ παράρτημα ἀριθμ. 1.

"Ἄρθρον 18.

Θερινὰ ἀναχώματα (Ὑπερβλητά).

Τὰ δύο Μέρη διὰ κοινῆς συμφωνίας ἀπεφάσισαν ὅτι εἰναι ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ μελέτη περὶ τῶν δυνατοτήτων βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν τῶν καλλιεργουμένων γαϊδῶν, τῶν μὴ προστατευομένων ὑπὸ ἀναχωμάτων κατὰ τῶν πλημμυρῶν, ὡς καὶ τῶν γαϊδῶν τῶν κειμένων εἰς τὸ ἐστωτερικὸν τημῆμα τῶν ἀναχωμάτων. Συνεφωνήμη, ὡσαύτως, διτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ ἔσῃ νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν μέτρα προστασίας ἐπὶ τῶν εἰρημένων γαϊδῶν, ὅχι κατὰ τῶν μεγάλων πλημμυρῶν τοῦ ποταμοῦ, ἀλλὰ κατὰ ἐκείνων, αἱ ὅποιαι δύνανται ἐνδεχομένως γὰρ λάθους χώραν κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Σεπτεμβρίου. Θεωρεῖται δῆθεν ἀπαραίτητον νὰ ληφθῇ ἀπὸ κοινοῦ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ μεγέθους τῶν πλημμυρῶν, κατὰ τῶν ἐποίων θὰ ἔσῃ νὰ ληφθοῦν ἐνδεχομένως προστατευτικά μέτρα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὅμαδες τεχνικῶν θὰ προθουν εἰς τὴν ὑδρολογικήν μελέτην τοῦ ποταμοῦ καὶ θὰ ἀνακοινώσουν τὰ συμπεράσματά των καὶ πρὸς τὸ δύο Μέρη ἀντιστοίχως. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐκπονηθοῦν αἱ προμελέται διὰ τὰ μέλλοντα νὰ κατασκευασθῶσι θερινὰ (Ὑπερβλητά) ἀναχώματα. εἰς τὰς κριονέματας ὡς καταλλήλους τοποθεσίας, αἱ ὅποιαι ὡστι-

τως θὰ ἀνακοινωθοῦν καὶ εἰς τὸ ἔτερον Μέρος ἀντιστοίχως.

Διὰ τὸν ἐντὸς εὐλόγου προδεσιούς ἐλεγχον ἐκατέρωθεν τῶν προμελετῶν, θὰ γίνουν συσκέψεις ἐπὶ ἀνωτέρου ἐπιπέδου πρὸς καθορισμὸν ἀπὸ κοινοῦ, τῶν διατάξεων αἱ ὅποιαι θὰ διέπουν τὸ πρόβλημα τῶν θερινῶν ἀναχωμάτων καὶ θέλει οὐποργαφή πρωτόκολλον.

Ἐις τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θὰ καθορισθῇ ἡ προτεραιότης τῶν μελλόντων νὰ κατασκευασθοῦν (ὑπερβλητικῶν) θερινῶν ἀναχωμάτων, καθὼς καὶ ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῶν ἔργων. Πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ὑδρολογικαῖς μελέτας ὅπως καὶ τὰς προμελέτας, καταχωροῦνται εἰς τὸ Πράξητημα ἀριθμ. 2.

"Ἄρθρον 19.

Ἐργασίαι ἐκτελεσθεῖσαι ἀνευ τῆς συγκαταχθέσεως τῶν δύο πλευρῶν.

Αἱ ἀνευ προηγουμένης συμφωνίας τῶν δύο μερῶν ἐκτελεσθεῖσαι ἐργασίαι ἀπαριθμοῦνται κατωτέρω:

α) Ἀπὸ τουρκικῆς πλευρᾶς ἐπεστημάνθη:

1) Ἡ κατασκευὴ τριῶν ὄμβατων προσδόλων πληρίσιμον τοῦ Σοφουλοῦ (Σουφλίου), ἀνευ συναίνεσεως ἡ προειδοποιήσεως τοῦ ἑτέρου Μέρους.

2) Ἡ δημιουργία εἰς τὴν περιοχὴν τῆς γεφύρας "Ψάλων" δυσμενοῦς καταστάσεως διὰ τὴν τουρκικὴν πλευράν, ἐξ αἰτίας τῆς ὑπάρξεως δάσους ἀπὸ λεύκας ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους, ἔναντι τῆς εἰρημένης γεφύρας, τὸ ὅποιον ἐλαχτώνει τὴν δια-χετευτικότητα τοῦ ποταμοῦ καὶ

3) Ἡ κατασκευὴ ἀναχωμάτων εἰς τὴν περιοχὴν Πέπλου μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτζα.

β) Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐπεστημάνθη:

1) Ἡ κατασκευὴ ὑπὸ τῶν Τούρκων, κατὰ παράθασιν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, τῆς καθορισθεῖσης παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ Μικτῆς Επιτροπῆς τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης, ἀποστραγγιστικῆς τάφρου εἰς τὴν νησίδα «Ναζίμ Μπέη» πρὸς περιγέτευσιν τῶν ὑδάτων πρὸς τὸν ποταμὸν Μέριτς—"Εδρον.

2) Ἡ συσώρευσις ὑπὸ τῶν Τούρκων, πρὸς τὰ ἀνάντι τῆς ἀποστραγγιστικῆς τάφρου, τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτζα, πρὸς τὴν κατεύδυσιν τοῦ Ούζουν—Κιοπρέ, τῶν πειούντων ἐκσκαφῆς, ὑπὸ μορφὴν συνεχῆ, παρεμποδίζουσα τὴν ἐλευθέρων ροήν τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ καὶ

3) Ἡ διετήρηση, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τομῆς τοῦ Ἑνέξ (Αἴνου) τῶν κατασκευασθεῖσων προσωρινῶν ἀναχωμάτων.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνωτέρω ἀπαριθμηθέντων ἡτημάτων, συνεφωνήθη:

α) "Οτι εἰναι ἀναγκαιον, δπως τὰ δύο Μέρη ἐφαρμόζουν, μετα περιστοτέρας ἀκριβείας, τὰς διατάξεις τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς συμφωνίας τοῦ 1934, καὶ ἀναφερομένας εἰς τὰ ἐκτελεστέα υδραυλικὰ ἔργα.

β) "Οτι θὰ ἔσῃ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἐκτέλεσις πεντὸς ἔργου, δυναμένου νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ροήν τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν ὑψηλὴν κοίτην του, ἀνευ προηγουμένης ἀνταλλαγῆς σχετικῶν σχεδίων.

γ) "Οπως πάντα τὰ ζητήματα ταῦτα ἐπιλυθοῦν, κατὰ τρόπον μὴ προκαλοῦντα ἐκατέρωθεν ζημίας, ὑπὸ Επιτροπῶν ἐκ περιφερειακῶν τεχνικῶν τῶν δύο Μερῶν, αἱ ὅποιαι θὰ κατασκευασθῶσι τὰς διατάξεις τῶν τυχὸν ἐμφανιζούντων ζητημάτων.

"Άρθρον 20.

Διευθέτησις τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ.

Τὰ δύο Μέρη ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνάγκην δπως προθοῦν εἰς τὴν διευθέτησιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ τημῆμα, τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ἄκρου τῆς τομῆς τῶν Φερραί (Φερρῶν) καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τομῆς τοῦ Ἑνέξ (Αἴνου).

Ἡ διευθέτησις αὐτὴ θὰ ἐκτελεσθῇ ἐπὶ τῇ θάσει μελετῶν, αἱ ὅποιαι θὰ ἐκπονηθοῦν ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ Μικτῆς Επιτροπῆς καὶ θὰ καθορισθοῦν τὴν ἀναγκαίαν παροχήν, τὴν ἀφορῶσαν τὴν χαμηλήν κοίτην τοῦ ποταμοῦ. Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Μελέτων τούτων ὑπὸ τῶν δύο Μερῶν, ἡ ἐκτέλεσις ἐργασιῶν διευθήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ δύναται νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τῶν δύο μερῶν, εἴτε ἀπὸ κοινοῦ εἴτε κεχωρισμένων. Ἐν τούτοις ἐκάτερον Μέρος θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλάβῃ μόνον τὸ σύνολον τῶν ἔργων τούτων καὶ εἴτα νὰ ἀποζημιωθῇ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου διὰ τὸ ήμιτυπ τῶν σχετικῶν δαπανῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἔργων χράξεως τοῦ ἄξονος τοῦ ποταμοῦ, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθοῦν τοπαί, ὑπὸ τὸν ὄρον ἐν τούτοις, δπως τὰ ἔκτατέρωθεν ἐκχωρούμενα ἐδάφη, συνεπείᾳ μεταθέσεως τοῦ ἄξονος τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς συνοριακῆς γραμμῆς, ἵσης ἐπιφανείας καὶ μὴ ὑπερβαίνουν τὰ χίλια δεκάρια (στρέμματα) δι' ἔκαστον μέρος. Δεδομένου ὅτι τὰ ἐν λόγῳ ἐδάφη εἶναι ἵσης ἀξίας, θὰ ληφθῇ ὑπὲρ ὅψιν μόνον ἡ ἔκτασία.

*Αρθρον 21.

‘Γροληψία, ποστής, ἔλεγχος.

Διεπιστώθη ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς ἀρδεύσεως τῶν πεδιάδων, τῶν κειμένων ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Μέριτς—Ἐθρου δὲν ἔμελετήθη ἐπαρκῶς ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτζα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ὃμεν τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ κατὰ τρόπον ἐπωφελῆ καὶ διὰ τὰ δύο μέρη, συνεφωνήθησαν τὰ ἀκόλουθα:

1) Θὰ συνεχισθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δύο πλευρῶν ἡ μέτρησις τῆς παροχῆς τόσον εἰς τοὺς ὑπάρχοντας ὑδρομετρικοὺς σταθμούς, ὃσον καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὄποιοι θὰ κατασκευασθοῦν.

2) Θὰ συνεχισθῇ ἐκ μέρους τῶν δύο πλευρῶν ἡ ἐκπόνησις τῶν μελετῶν καὶ σχεδίων, αἵτινες ἀφοροῦν τὰ ἔργα ὑδροληπτῶν.

3) Τεχνικὴ συνάντησις ἐπὶ ἀνωτέρου ἐπιπέδου θέλει λάβῃ χώραν κατὰ Σεπτέμβριον 1963 πρὸς λῆψιν ἀποφάσεων ἐπὶ τῇ έργων κατασκευασθοῦν.

4) Αἱ ἐγκαταστάσεις ὑδροληπτῶν διὰ τὴν ἀρδευσιν θὰ εἰναι ὑπὸ μορφῆς, εἴτε φραγμάτων ἐκτροπῆς, κατασκευαζούμενῶν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν δύο Μερῶν, εἴτε ὑπὸ μορφῆς ὑδροληπτῶν ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄχθης, κατασκευαζούμενῶν ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου Μέρους. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ μονομερής κατασκευὴ τῶν τελευταίων αὐτῶν ἔργων ἥρτηται ἐκ προηγούμενης συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Μερῶν καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι δὲν θὰ προξενῇ ζημίας εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην.

5) Μέχρις ἐκπληρώσεως τῶν προηγουμένων, τὰ δύο Μέρη θὰ συνεχίσουν τὰς ὑδροληπτίκας ἀρδεύσεως, ὡς ἐφηρμόσθησαν μέχρι τοῦδε.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Συστάσεις.

*Αρθρον 22.

Τὰ δύο Μέρη προέδησαν εἰς τὰς ἀκολούθους συστάσεις ἐπὶ ζητημάτων, τὰ ὄποια δὲν ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐπισταμένης συζητήσεως:

1) Τὰ δύο Μέρη συνιστοῦν περιοδικὰς συναντήσεις τῶν τεχνικῶν Ἀπειταλμένων αὐτῶν εἰς ὡρισμένην ἡμερομηνίαν, ἀνεξχρήτως τῆς ὑπάρχειας ἡ μὴ ζητήματος πρὸς συζητήσιν, ὅπως καὶ ἐκτάκτους συναντήσεις εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὄποιαν ἥμελεν ἔγερθῇ ἐπείγον ζήτημα.

2) Η Ἐλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία συνέστησε νὰ ἐμπηχθοῦν πάσσαλοι κατὰ μῆκος τῆς συνοριακῆς γραμμῆς, τῆς καθορισθείτης ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνδήσεως τῆς Λωζανῆς, λαμβανομένων ὡσαύτως ὑπὲρ ὅψιν τῶν διαρρυμάτων, αἱ ὄποιαι θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος πρωτοκόλλου, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφεύγωνται, κατὰ τὸ δυνατόν, τὰ συνοριακὰ ἐπεισόδια ὡς καὶ αἱ δυνάμεναι νὰ ἐγερθῶσι ἀμφισθήτησεις ἐν περιπτώσει οἰασθήποτες ἐκτροπῆς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ. Οἱ πάτσαλοι θὰ πρέπει νὰ ἐμπηχθοῦν εἰς τρόπον ὡστε νὰ προστατεύνονται κατὰ τῶν ζημῶν, τῶν προκαλούμενῶν ἀπὸ τὰς πλημμύρας.

3) Η Τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεία συνέστησε τὴν ἐπέκτασιν μέχρι τῆς θαλάσσης τοῦ χερσαίου συνόρου εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ἐνεζ (Aïnou), πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων συνοριακῶν ἐπεισοδίων, δεδομένου διετοῦ διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῆς Μελέτης Χάρτζα εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, αἱ ἐκβολαὶ τοῦ ποταμοῦ θὰ μετατοπισθοῦν εἰς τὴν τομήν τοῦ Ἐνεζ (Aïnou). Τὰ δύο μέρη συνεφώνησαν νὰ ὑποβάλλουν τὰς ἀνωτέρω συστάσεις εἰς τὰς οἰκείας Κυβερνήσεις αὐτῶν πρὸς τὸν σκοπὸν μεταγενεστέρας ἐξετάσεως.

ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

*Αρθρον 23.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον θὰ τεθῇ ἐν ισχύι ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως του παρὰ τῶν δύο ἐνδιαφερομένων Κυβερνήσεων διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ταύτως τόμων διακοινώσεων. Οὐχ ἡττον, εἰ διετάξεις, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἐκχωρήσεις ἡ ἀνταλλαγῆς ἐδαφῶν, δὲν θέλουσι τεθῇ ἐν ισχύι εἰ μὴ μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ἐσωτερικὰς συνταχματικὰς διατάξεις ἐκατέρου Μέρους.

Εἰς πίστωσιν οἱ ὑπογεγραμμένοι συνέταξιν τὸ παρὸν πρωτόκολλον καὶ ἔθεσαν τὰς ὑπογραφάς των.

Ἐγένετο ἐν Ἀγκύρᾳ, εἰς διπλούν τὴν 19ην Ιανουαρίου 1963.

Η Ἐλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία

- 1) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΩΡΑΦΑΣ
- 2) ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
- 3) ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
- 4) ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ

Η Τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεία

- 1) ΑΡΙΦ ΟΝΑΤ
- 2) ΣΑΝΤΕΤΤΙΝ ΑΤΣΑΡ
- 3) ΜΟΥΦΙΤ ΚΟΥΛΕΝ
- 4) ΙΧΣΑΝ ΜΠΑΛΤΑΟΓΛΟΥ

Π ΑΡ Α Τ Η Μ Α I.

Περὶ τοῦ τρόπου ἐλέγχου, ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν, τῶν θέσεων τῶν FUSE PLUGS (ἀρμῶν ρήξεως) καὶ τῶν ἀναχωμάτων καθ' ὅλον τὸ μῆκος των, ἀπὸ ἀπόφεως ὅριζοντιογραφίας καὶ ὑψομετρίας.

1. Ἐν ἡ πλείστα μικτὰ τεχνικὰ Συνεργεῖα, θὰ προσθοῦν εἰς τὰς ὡς καταμετρήσεις, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπάρχοντα τριγωνομετρικὰ σημεῖα:

α) Τῆς δέσεως τῶν ἀναχωμάτων εἰς τὴν ὄριζοντιογραφίαν, συμφώνως μὲ τὴν Μελέτην Χάρτζα.

β) Τοῦ ἐλέγχου εἰς τὴν ὄριζοντιογραφίαν τοῦ ἀριθμοῦ, τῆς θέσεως καὶ τοῦ μήκους τῶν FUSE PLUGS (ἀρμῶν ρήξεως), τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς μελέτης Χάρτζα.

γ) Τοῦ ἐλέγχου τῆς ὑψομετρίας τῆς κατὰ μῆκος τοῦ μήκους τῶν ἀναχωμάτων καὶ τῶν FUSE PLUGS (ἀρμῶν ρήξεως).

2. Τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα μικτὰ Συνεργεῖα δέον νὰ ἔχουν συγκροτηθῆναι καὶ προσθῇ εἰς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν τὴν 1ην Ιουλίου 1963.

Διὰ τὴν εἰσόδον καὶ ἐλευθέρων κυκλοφορίαν αὐτῶν εἰς τὸ ἐδαφός τοῦ ἑτέρου Μέρους καὶ διὰ τὴν δυνατότητα νὰ ἐργάζωνται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀνωτέρω καθωρισμένων ἐργασιῶν, θὰ χορηγηθοῦν μέχρι τῆς ημερομηνίας αὐτῆς ἀδειαὶ καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευράς.

3. Η διάρκεια ἐργασίας ἐπὶ τόπου ὄριζεται: ἀπὸ τοῦδε τοῖμον.

4. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν καταμετρήσεων, τῶν γενομένων παρὰ τῶν Μίκτων αὐτῶν Συνεργείων, θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν δύο Μερῶν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τοῦ τερματισμοῦ τῶν ἐργασιῶν ὑπαίθρου.

Τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ θὰ συνοδεύωνται: μὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν εἰρημένων Συνεργείων.

5. Εἰς περιπτώσειν οἰωνδήποτε παραβάσεων, αὐταὶ θὰ ἐξατασθῶσι ἀπὸ ἄλλην Μικτὴν Τεχνικὴν Ἐπιτροπήν, τῆς ὄποιας τὰ μέλη θὰ κριθοῦν ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας 'Υπουργεία τῶν δύο χωρῶν.

Η ἀποστολὴ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς συνίσταται νὰ ἐκτιμήσῃ ἐκάστην παραβίασιν, νὰ καθορίσῃ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς ἐπιζημίας τῆς καλῆς λειτουργίας τῶν ἔργων, δπως ταῦτα προσέλεφθησαν ὑπὸ τῆς Μελέτης Χάρτζα.

6. Η εἰρημένη Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ὑποδέλῃ τὰ συμπλέσματα τῆς ὑπὸ μορφὴν πρωτοκόλλου κοινοῦ, δπως καὶ τὰς προτάσεις τῆς πρὸς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῶν δύο Μερῶν.

Ἐν περιπτώσει σοδαρῶν παραβάσεων, τὰ ἀρμόδια 'Υπουργεῖα τῶν δύο Χωρῶν θὰ ἀνταλλάξουν ἐπιστολὰς διὰ νὰ τηθούν τὴν ἐπιβαλλομένων ἐπανορθώσεων.

7. Τὸ Μέρος ποὺ διέπραξε τὴν παραβίασιν, ὑποχρεοῦται

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma plus haute considération.

Ismail Soysal
Ministre Plénipotentiaire
Chargé d'Affaires de Turquie.

Son Excellence

Monsieur P. Pipinelis
Président du Conseil des Ministres
Ministre des Affaires Etrangères
Athènes

B. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ Δ' ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

'Αριθ. πρωτ. 835 - 215.

'Εν Αθήναις τη 9 Αύγουστου 1963
Κύριε 'Υπουργέ,

"Έχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Υμετέρας Εξοχότηος ὅτι ή Κυβερνήσις τῆς Τουρκίης Δημοκρατίας, διὰ τῆς ἀπὸ 5 Απριλίου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐνέκρινε τὸ ἐν Ἀγκύρᾳ ὑπογραφὲν τὴν 19ην Ιανουαρίου 1963, πρωτόκολλον ὑπὸ τῶν τεχνικῶν ἀντιπροσωπεῶν Τουρκίας καὶ Ἐλλάδος ἀφορῶν εἰς τὴν «օριστικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Μέριτες—Ἐθρου ἐπὶ τῷ δύο ὄχθῶν».

Εὐθὺς ὡς ή Υμετέρα Εξοχότηος εὐχεστηθῆ νὰ μοὶ ἐπιβεβιώσῃ τὴν ὑπὸ τῆς Β. Κυβερνήσεως τῆς Ἐλλάδος ἔγκρισιν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 καὶ 23 τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου, αὗται θὰ τεθοῦν ἀμέσως ἐν ισχύι συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ πρωτοκόλλου. Οὐχ ἡτον τὸ ἀρθρον 20 θὰ τεθῇ ἐν ισχύι ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων τῶν ἔχουσῶν σχέσιν πρὸς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, αἵτινες θὰ ἐφερμοσθῶσι συμφώνως τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἐπομένης παραγράφου.

"Οσον ἀφορᾶ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14 καὶ ἑκείνας τοῦ ἀρθρου 20 αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, δὲν θὰ τεθοῦν ἐν ισχύι, συνῳδᾶ τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ ἐν λόγῳ πρωτοκόλλου, εἰμὴ μόνον κατόπιν ἐπικυρώσεως συμφώνως πρὸς τοὺς ἐσωτερικοὺς συνταγματικοὺς νόμους ἐκατέρου μέρους.

"Ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀνακοινώσω τῇ Υμετέρᾳ Εξοχότηοι τὴν ἐπικύρωσιν τῶν τελευταίων τούτων ἀρθρῶν, συνῳδᾶ τοῖς συνταγματικοῖς τουρκικοῖς νόμοις, εὐθὺς ὡς αὕτη λάθη χώραν.

Παρακαλῶ δεχθῆτε, Κύριε 'Υπουργέ, διαβεβαιώσεις τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

ISMAIL SOYSAL

Πληρεξούσιος 'Υπουργός
Ἐπιτετραμένος τῆς Τουρκίας

A. E. κ. Π. Πιπινέληη
Πρόεδρον Κυβερνήσεως
'Υπουργὸν Ἐξωτερικῶν
Αθήνας

No DT 444-71

Athènes, le 10 août 1963
Monsieur le Chargé d'Affaires,

J'ai l'honneur de porter à votre connaissance que le Gouvernement Royal, par Décision du Conseil des Ministres en date du 3 août, a approuvé le Protocole signé à Ankara par des Délegations Techniques de Grèce et de Turquie, le 19 janvier 1963, concernant la «liquidation définitive des différends sur l'exécution des travaux hydrauliques d'aménagement du lit du fleuve Meriç-Evros sur les deux rives».

Dès que vous voudrez bien me confirmer l'approbation par le Gouvernement de la République de Turquie des dispositions des articles 11,15,16,17,18,19,20,

21,22 et 23 du Protocole précité, celles-ci entreront immédiatement en vigueur, conformément à l'article 23 du Protocole. Toutefois, l'article 20 entrera en vigueur à l'exception des dispositions ayant trait à l'échange de territoires qui seront appliquées conformément à la procédure du paragraphe suivant.

Quant aux dispositions des articles 1,2,3,4,5,6,7, 8,9,10,12,13,14 et celles de l'article 20 se rapportant à l'échange de territoires, elles n'entreront en vigueur, en vertu de l'article 23 du dit Protocole, qu'après ratification conformément aux lois constitutionnelles internes de chaque partie.

Je me réserve de vous communiquer la ratification de ces derniers articles, conformément aux lois constitutionnelles helléniques, aussitôt qu'elle aura lieu.

Veuillez agréer, Monsieur le Chargé d'Affaires, les assurances de ma haute considération.

Monsieur Ismail Soysal
Ministre Plénipotentiaire
Chargé d'Affaires de Turquie
Ambassade de Turquie
En Ville

P. PIPINELIS
Président du Conseil des Ministres
Ministre des Affaires Etrangères

B. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ'. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

'Αριθ. πρωτ. Δ.Τ. 444 - 71.

Αθήναις τῇ 10.8.63

Κύριε 'Επιτετραμένε,

"Έχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν ὅτι ή Βασιλικὴ Κυβέρνησις διὰ τῆς ἀπὸ 3 Αύγουστου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐνέκρινε τὸ ἐν Ἀγκύρᾳ ὑπογραφὲν τὴν 19 Ιανουαρίου 1963, πρωτόκολλον ὑπὸ τῶν Τεχνικῶν Αντιπροσωπειῶν Ἐλλάδος καὶ Τουρκίας ἀφορῶν εἰς τὴν «օριστικὴν ἐκκαθάρισιν τῶν διαφορῶν ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Μέριτες—Ἐθρου ἐπὶ τῷ δύο ὄχθῶν».

Εὐθὺς ὡς εὐαρεστούμενος ωἱ ἐπιβεβιώσῃ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Τουρκίης Δημοκρατίας ἔγκρισιν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 καὶ 23 τοῦ ἀνωτέρω πρωτοκόλλου, αὗται θὰ τεθοῦν ἀμέσως ἐν ισχύι συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ πρωτοκόλλου. Οὐχ ἡτον ἀρθρον 20 θὰ τεθῇ ἐν ισχύι ἐξαιρέσει τῶν διατάξεων τῶν ἔχουσῶν σχέσιν πρὸς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν αἵτινες θὰ ἐφερμοσθῶσι συμφώνως τῇ διαδικασίᾳ τῆς ἐπομένης παραγράφου.

"Οσον ἀφορᾶ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14 καὶ 15 ὡς ἑκείνας τοῦ ἀρθρου 20 αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐδαφῶν, δὲν θὰ τεθοῦν ἐν ισχύι, συνῳδᾶ τῷ ἀρθρῷ 23 τοῦ ἐν λόγῳ πρωτοκόλλου, εἰμὴ μόνον κατόπιν ἐπικυρώσεως συμφώνως πρὸς τοὺς ἐσωτερικοὺς συνταγματικοὺς νόμους ἐκατέρου μέρους.

"Ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀνακοινώσω τὴν ἐπικύρωσιν τῶν τελευταίων τούτων ἀρθρῶν, συνῳδᾶ τοῖς ἀλληληγοροῖς συνταγματικοῖς νόμοις, εὐθὺς ὡς αὕτη λάθη χώραν.

Παρακαλῶ δεχθῆτε, Κύριε 'Υπουργέ, διαβεβαιώσεις τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

II. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως
'Υπουργὸν Ἐξωτερικῶν

Κύριον ISMAIL SOYSAL
Πληρεξούσιον 'Υπουργὸν
Ἐπιτετραμένον τῆς Τουρκίας
Τουρκικὴν Πρεσβείαν

Ἐνταῦθα

(2)

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4335

Περὶ κυρώσεως τῆς Συνθήκης περὶ ἀπαγόρευσεως τῶν δοκιμῶν πυρηνικῶν ὅπλων εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, τὸ ἐκπόσιον τῆς ἀποφασίας διάστημα καὶ ὑπὸ τὸῦ ὕδωρ.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οἱ ψηφισάμενοι ὄμορφων μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀποφασίζουσιν καὶ διατάσσουσιν:

“Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη ἴσχυν νόμου ἡ Συνθήκη περὶ ἀπαγόρευσεως τῶν δοκιμῶν πυρηνικῶν ὅπλων εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν τὸ ἐκπόσιον τῆς ἀποφασίας διάστημα καὶ ὑπὸ τὸῦ ὕδωρ ὑπογραφεῖσα ἐν Μόσχᾳ ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τῆς Μ.Βρεταννίας καὶ τῶν Η.Π.Α. τὴν 5ην Αὐγούστου 1963 καὶ ὑπὸ τῆς Ἐλλάδος τὴν 8ην Αὐγούστου 1963.

Τὸ κείμενον τῆς κυρουμένης συνθήκης ἔπειται ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ ἐν μεταφράσει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Ο παρὸν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1963

ΠΑΥΛΟΣ

B.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝ. ΠΙΠΙΝΕΑΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

ΦΙΛ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1963

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡ. ΣΓΟΥΡΙΤΣΑΣ

TREATY

banning nuclear weapon tests in the atmosphere, in outer space and under water

The Governments of the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America, hereinafter referred to as the «Original Parties».

Proclaiming as their principal aim the speediest possible achievement of an agreement on general and complete disarmament under strict international control in accordance with the objectives of the United Nations which would put an end to the armaments race and eliminate the incentive to the production and testing of all kinds of weapons, including nuclear weapons,

Seeking to achieve the discontinuance of all test explosions of nuclear weapons for all time, determined to continue negotiations to this end, and desiring to put an end to the contamination of man's environment by radioactive substances,

Have agreed as follows :

Article I.

1. Each of the Parties to this Treaty undertakes to prohibit, to prevent, and not to carry out any nuclear weapon test explosion, or any other nuclear explosion, at any place under its jurisdiction or control :

(a) in the atmosphere; beyond its limits, including outer space; or underwater, including territorial waters or high seas; or

(b) in any other environment if such explosion causes radioactive debris to be present outside the territorial limits of the State under whose jurisdiction or control such explosion is conducted. It is understood in this connection that the provisions of this subparagraph are without prejudice to the conclusion of a treaty resulting in the permanent banning of all nuclear test explosions, including all such explosions underground, the conclusion of which, as the Parties have stated in the Preamble to this Treaty, they seek to achieve.

2. Each of the Parties to this Treaty undertakes furthermore to refrain from causing, encouraging, or in any way participating in, the carrying out of any nuclear weapon test explosion, or any other nuclear explosion, anywhere which would take place in any of the environments described, or have the effect referred to, in paragraph 1 of this Article.

Article II.

1. Any Party may propose amendments to this Treaty. The text of any proposed amendment shall be submitted to the Depositary Governments which shall circulate it to all Parties to this Treaty. Thereafter, if requested to do so by one third or more of the Parties, the Depositary Governments shall convene a conference, to which they shall invite all the Parties, to consider such amendment.

2. Any amendment to this Treaty must be approved by a majority of the votes of all the Parties to this Treaty, including the votes of all of the Original Parties. The amendment shall enter into force for all Parties upon the deposit of instruments of ratification by a majority of all the Parties, including the instruments of ratification of all of the Original Parties.

Article III.

1. This Treaty shall be open to all States for signature. Any State which does not sign this Treaty before its entry into force in accordance with paragraph 3 of this Article may accede to it at any time.

2. This Treaty shall be subject to ratification by signatory States. Instruments of ratification and instruments of accession shall be deposited with the Governments of the Original Parties - the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, and the United States of America - which are hereby designated the Depositary Governments.

3. This Treaty shall enter into force after its ratification by all the Original Parties and the deposit of their instruments of ratification.

4. For States whose instruments of ratification or accession are deposited subsequent to the entry into force of this Treaty, it shall enter into force on the date of the deposit of their instruments of ratification or accession.

5. The Depositary Governments shall promptly inform all signatory and acceding States of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification and accession to this Treaty, the date of its entry into force, and the date of receipt of any requests for conferences or other notices.

6. This Treaty shall be registered by the Depositary Governments pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article IV.

This Treaty shall be of unlimited duration.

Each Party shall in exercising its national sovereign-

ty have the right to withdraw from the Treaty if it decides that extraordinary events, related to the subject matter of this Treaty, have jeopardized the supreme interests of its country. It shall give notice of such withdrawal to all other Parties to the Treaty three months in advance.

Article V

This Treaty, of which the Russian and English texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the Depositary Governments. Duly certified copies of this Treaty shall be transmitted by the Depositary Governments to the Governments of the signatory and acceding States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed this Treaty.

DONE in triplicate at the city of Moscow the fifth day of August, one thousand nine hundred and sixty-three.

For the Government
of the Union of Soviet
Socialist Republics
(s) A. GROMYKO

For the Government
of the United States
of America
(s) DEAN RUSK

For the Government of the
United Kingdom of Great
Britain and Northern Ire-
land
(s) HOME

ΣΥΝΘΗΚΗ

Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν δοκιμῶν πυρηνικῶν ὅπλων εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, τὸ ἐκτὸς τῆς ἀτμοσφαίρας διάστημα καὶ ὑπὸ τὸ ὄχημα.

Αἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἐνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Βορείου Ἰρλανδίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀναφερόμεναι ἐφεξῆς ὡς τὰ «Ἀρχικὰ Μέρη»,

Διακηρύσσουσαι ὡς πρωταρχικὸν αὐτῶν σκοπὸν τὴν ταχυτέραν δυνατήν ἐπίτευξιν συμφωνίας ἐπὶ ἐνὸς γενικοῦ καὶ πλήρους ἀφοπλισμοῦ ὑπὸ αὐτηρὸν διεθνῆ ἔλεγχον συμφώνως πρὸς τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοπούς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἥτις θὰ θέση τέρμα εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ θὰ ἀποθαρρύνῃ τὴν παραγωγὴν καὶ δικαιὴν παντὸς εἴδους ὅπλων περιλαμβανομένων τῶν πυρηνικῶν τοιούτων.

Ἐπιδιώκουσαι τὴν ἐπίτευξιν τῆς διακοπῆς ἐσαεὶ πασῶν τῶν δοκιμαστικῶν ἔκρηξεων πυρηνικῶν ὅπλων, ἀποφασισμέναι νὰ συνεχίσωσι διαπραγματεύσεις ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ ἐπιθυμοῦσαι νὰ θέσωσι τέρμα εἰς τὴν μόλυνσιν τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ ραδιενεργῶν ούσιῶν,

Συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα:

”Αρθρον 1.

1. Ἐκαστον τῶν Μερῶν τῆς παρούσης Συνθήκης ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχέωσιν νὰ ἀπαγορεύσῃ, νὰ ἀποτρέψῃ καὶ νὰ μὴ προβῇ εἰς οἰανδήποτε δοκιμαστικὴν ἔκρηξιν πυρηνικοῦ δπλου ἢ οἰανδήποτε ἐτέρων πυρηνικὴν ἔκρηξιν εἰς οἰανδήποτε χώρον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἢ ἔλεγχόν του :

(α) εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν πέραν τῶν ὁρίων αὐτῆς, περιλαμβανομένου τοῦ ἐκτὸς τῆς ἀτμοσφαίρας διαστήματος ἢ ὑπὸ τὸ ὄχημα, περιλαμβανομένων τῶν χωρικῶν ὑδάτων ἢ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης, ἢ

(β) εἰς πᾶσαν ἐτέρων περιοχὴν ἐὰν ἡ τοιαύτη ἔκρηξις προκαλῇ ραδιενεργὰ κατάλοιπα ἐκτὸς τῶν ἐδαφικῶν ὁρίων τοῦ κράτους ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἢ ἔλεγχον τοῦ ὄποιου διενεργεῖται ἢ τοιαύτη ἔκρηξις. Νοεῖται συναφῶς ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔδαφου δὲν παρεμποδίζουν τὴν σύ-

ναψίν συνθήκης πρὸς διαφορὰ ἀπαγόρευσιν πασῶν τῶν δοκιμαστικῶν πυρηνικῶν ἔκρηξεων περιλαμβανομένων πασῶν τῶν ὑπογείων τοιούτων, συνθήκης τὴν σύναψιν τῆς ὁποίας, ὡς τὰ Μέρη ἐδήλωσαν εἰς τὸ Προσίμον τῆς παρούσης, ἐπιδιώκουσιν.

2. Ἐκαστον τῶν Μερῶν τῆς παρούσης Συνθήκης ἀναλαμβάνει περαιτέρω τὴν ὑποχέωσιν νὰ μὴ προκαλέσῃ, ἐνθαρρύνῃ ἢ καθ’ οἰανδήποτε τρόπον συμμετάσχῃ εἰς διενεργείας οἰασδήποτε ἔκρηξεως πυρηνικοῦ δπλου ἢ ἔτερας πυρηνικῆς ἔκρηξεως, ὅπουδήποτε ἥθελεν αὕτη λάβη χώραν εἰς οἰανδήποτε τῶν περιοχῶν τῶν περιγραφομένων ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἢ ἥτις θὰ είχε τὸ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενον ἀποτέλεσμα.

”Αρθρον 2.

1. Πᾶν Μέρος δύναται νὰ προτείνῃ τροποποιήσεις τῆς παρούσης Συνθήκης. Τὸ κείμενον πάσης προτεινομένης τροποποιήσεως θὰ ὑποβάλληται εἰς τὰς Κυβερνήσεις-θεματοφύλακας, αἵτινες θὰ κυκλοφορῶσι τοῦτο εἰς ἀπαντα τὰ Μέρη τῆς παρούσης Συνθήκης. Μετὰ ταῦτα ἐφ’ ὅσον ζητεῖται τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τρίτου ἢ περισσοτέρων τῶν Μερῶν, αἱ Κυβερνήσεις-θεματοφύλακες θὰ συγκαλῶσι διάσκεψιν εἰς ἥτις θὰ καλῶσιν ἀπαντα τὰ Μέρη πρὸς ἔξετασιν τῆς τροποποίησεως.

2. Πᾶσα τροποποίησις τῆς παρούσης Συνθήκης δέον νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας πάντων τῶν μερῶν τῆς παρούσης Συνθήκης, περιλαμβανομένων τῶν ψήφων πάντων τῶν Ἀρχικῶν Μερῶν. Ἡ τροποποίησις θὰ τεθῇ ἐν ἴσχυΐ δι’ ἀπαντα τὰ Μέρη ἀμα τῇ καταθέσει τῶν ὄργάνων ἐπικυρώσεως ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ συνόλου τῶν Μερῶν, περιλαμβανομένων τῶν ὄργάνων ἐπικυρώσεως πάντων τῶν Ἀρχικῶν Μερῶν.

”Αρθρον 3

1. Ἡ παρούσα Συνθήκη θὰ είναι ἀνοικτὴ πρὸς ὑπογραφὴν εἰς ἀπαντα τὰ Κράτη. Κράτος ὅπερ δὲν ὑπογράφει τὴν παρούσαν Συνθήκην πρὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐν ἴσχυΐ, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, δύναται νὰ προσχωρήσῃ εἰς αὐτὴν ὑποτεδήποτε.

2. Ἡ παρούσα Συνθήκη ὑπόκειται εἰς κύρωσιν ὑπὸ τῶν ὑπογραφόντων ταύτην Κρατῶν. Ὁργανα ἐπικυρώσεως καὶ ὄργανα προσχωρήσεως θὰ κατατίθενται παρὰ ταῖς Κυβερνήσεσι τῶν Ἀρχικῶν Μερῶν-τῆς Ἐνώσεως Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Β. Ἰρλανδίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς-αἵτινες διὰ τῆς παρούσης ὄρίζονται ὡς Κυβερνήσεις θεματοφύλακες.

3. Ἡ παρούσα Συνθήκη θὰ τεθῇ ἐν ἴσχυΐ μετὰ τὴν ἐπικύρωσίν της ὑφ’ ἀπάντων τῶν Ἀρχικῶν Μερῶν καὶ τὴν κατάθεσιν τῶν ὄργάνων ἐπικυρώσεως τούτων.

4. Διὰ τὰ Κράτη, ὃν τὰ ὄργανα ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως κατατίθενται μετὰ τὴν θέσην ἐν ἴσχυΐ τῆς παρούσης Συνθήκης, αὕτη θὰ τίθεται ἐν ἴσχυΐ τὴν ἡμέραν τῆς καταθέσεως τῶν ὄργάνων ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως αὐτῶν.

5. Αἱ Κυβερνήσεις - θεματοφύλακες θὰ πληροφορῶσι ταχέως ἀπαντα τὰ ὑπογράφαντα ἢ προσχωρήσαντα Κράτη, περὶ τῆς ἡμερομηνίας ἐκάστης ὑπογραφῆς, τῆς ἡμερομηνίας καταθέσεως ἐκάστου ὄργάνου ἐπικυρώσεως ἢ προσχωρήσεως εἰς τὴν παρούσαν Συνθήκην, τῆς ἡμερομηνίας θέσεως ταύτης ἐν ἴσχυΐ καὶ τῆς ἡμερομηνίας λήψεως οἰασδήποτε αἰτήσεως περὶ συζητήσεως, διασκέψεως ἢ ἄλλων εἰδοποιήσεων.

6. Ἡ παρούσα Συνθήκη θὰ καταχωρηθῇ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων - θεματοφύλακων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 102 τοῦ Χάρτου τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

”Αρθρον 4.

Ἡ παρούσα Συνθήκη θὰ είναι ἀπεριορίστου διακείσας.

Έκαστον Μέρος, θὰ ἔχῃ, ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἑθνικῆς αὐτοῦ κυριαρχίας, τὸ δικαιώματα ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς Συνθήκης, ἐνν ἥμελε κρίνει ὅτι ἔκτακτα γεγονότα ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης Συνθήκης ἔθετον ἐν κινδύνῳ τὰ ὕψιστα συμφέροντα τῆς Χώρας του. Τὸ Μέρος τοῦτο θὰ εἰδοποιήσῃ σχετικῶς ἀπαντα τὰ λοιπά Μέρη τῆς Συνθήκης τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του.

"Αρθρον 5.

Η παροῦσα Συνθήκη, τῆς δοπίας τὸ ρωσικὸν καὶ τὸ ἄγγλικὸν κείμενον εἶναι ἐξ ἵσου αὐθεντικά, θὰ κατατεθῇ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν Κυβερνήσεων - Θεματοφυλάκων. Δεόντως κεκυρωμένα ἀντίγραφα τῆς παρούσης Συνθήκης θὰ διαβιβασθῶσιν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων - Θεματοφυλάκων εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῶν ὑπογραψάντων ἢ προσχωρησάντων Κρατῶν.

Εἰς πίστιν τῶν ἀνωτέρω οἱ ὑπογεγραμμένοι, δεόντως ἔξουσιοδοτημένοι, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν Συνθήκην.

Ἐγένετο εἰς τριπλοῦν ἐν Μόσχᾳ τῇ 5ῃ Αὔγουστου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακισιοστοῦ ἔξηκοστοῦ τρίτου ἔτους.

Διὰ τὴν Κυβέρνησιν τῆς
Ἐνώσεως Σοβιετικῶν
Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν

A. GROMYCO

Διὰ τὴν Κυβέρνησιν τῶν
Ἡνωμένων Πολιτειῶν
τῆς Αμερικῆς.
DEAN RUSK

Διὰ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ
Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς
M. Βρεταννίας καὶ
B. Ιρλανδίας
HOME

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

*Από 1 Ιανουαρίου 1960 ή έτησία συνδρομή της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, ή τιμή τῶν τμημάτων της επιχείρησης μένων φύλλων αύτης και τὰ τέλη δημοσιεύσεων ἐν τῷ Δελτίῳ Ανωνύμων 'Εταιρειῶν και 'Εταιριῶν ιαπωνικών σμένης Εύθυνης και τῷ Παραχρήματι της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως καθωρίσθησαν ως κάτωθι:

A. ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

1. Διὰ τὸ τεῦχος Α'	Δραχ.	400
2. » » Β'	»	250
3. » » Γ'	»	200
4. » » Δ'	»	400
5. » » Παράρτημα	»	200
6. » » Δελτίον 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν	»	500
7. » » τεῦχος Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κλπ.	»	300
8. » » Δελτίον 'Εμπορικῆς και Βιομηχανικῆς ιδιοκτησίας	»	200
9. Δι' ἀπαντα τὰ τεύχη, τὸ Παράρτημα και τὰ Δελτία	»	2.000

Οι Δῆμοι και αἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουσι τὸ ήμισυ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

'Υπέρ τοῦ Ταμείου 'Αλληλοβοηθείας Προσωπικού Έθνικού Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογούν τὰ ἔξης ποσά:

1. Διὰ τὸ τεῦχος Α'	Δραχ.	20.—
2. » » Β'	»	12,50
3. » » Γ'	»	10.—
4. » » Δ'	»	20.—
5. » » Παράρτημα	»	10.—
6. » » Δελτίον 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν	»	25.—
7. » » τεῦχος Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δημ. Δικαίου κ.λ.π.	»	15.—
8. » » Δελτίον 'Εμπ. και Βιομ. ιδιοκτησίας	»	10.—
9. Δι' ἀπαντα τὰ τεύχη	»	100.—

B. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

*Έκαστον φύλλον, μέχρις 8 σελίδων, τιμᾶται δραχ. 2, ἀπὸ 9 σελίδων και ἀνω ἑκτὸς ειδικῶν περιπτώσεων, δραχ. 5.

C. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. Εἰς τὸ Δελτίον 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν και 'Εταιρειῶν Περιωρισμένης Εύθυνης:

A' Δημοσιεύματα 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν.

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	200
2. Τῶν καταστατικῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν ..	»	5.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν	»	1.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων και προσκλήσεων εἰς γενικάς συνελεύσεις, ως και τῶν κατά τὸ ἄρθρον 32 τοῦ N. 3221)24 γνωστοποιήσεων	»	500
5. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυσιν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν, κατά τὸ Β.Δ. 20(5)1939	»	100
6. Τῶν 'Ισολογισμῶν τῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν	»	2.000
7. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν 'Εταιρειῶν	»	500
8. Τῶν ἀποφάσεων περὶ ἔγκρισεως τιμολογίων τῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν	»	300
9. Τῶν 'Υπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν 'Ασφαλιστικῶν 'Εταιρειῶν, ως και τῶν ἐκθέσεων περιουσιακῶν στοιχείων	»	2.000

10. Τῶν περὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν 'Ελλάδι ἀλλοδαπῶν 'Εταιρειῶν .....

Δραχ. 1.000

11. Τῶν ἀποφάσεων περὶ συγχωνεύσεως 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν .....

» 5.000

B' Δημοσιεύματα 'Εταιρειῶν Περιωρισμένης Εύθυνης.

1. Τῶν Καταστατικῶν	Δραχ.	500
2. Τῶν Τροποποιήσεων τῶν Καταστατικῶν	»	200
3. Τῶν ἀνακοινώσεων και προσκλήσεων	»	100
4. Τῶν 'Ισολογισμῶν	»	500
5. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	500

II Εἰς τὸ Παράρτημα

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων και λοιπῶν δημοσιεύσεων .....

» 200

2. Τῶν ἀδειῶν πωλήσεως Ιαματικῶν ὑδάτων ...

» 500

Τὸ ὑπέρ τοῦ Ταμείου 'Αλληλοβοηθείας Προσωπικού 'Εθνικού Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) καταβλητέον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων ἐν τῷ Δελτίῳ 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν και 'Εταιρειῶν Περιωρισμένης Εύθυνης ἐν γένει ὡρίσθη εἰς 5 o/o

D. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Αἱ συνδρομαὶ τοῦ ἑσωτερικοῦ και τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται εἰς τὰ Δημόσια Ταμεῖα ἔναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, δῆπερ μερίμνη τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀποστέλλεται εἰς τὴν 'Υπηρεσίαν τοῦ 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Αἱ συνδρομαὶ τοῦ ἑσωτερικοῦ δύνανται ν' ἀποστέλλονται και εἰς ἀνάλογον συνάλλαγμα δι' ἐπιταγῆς ἐπ' ὅνδματι τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. 'Η καταβολὴ τοῦ ὑπέρ τοῦ Τ.Α.Π.Ε.Τ. ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν και τελῶν δημοσιεύσεων ἐνεργεῖται ἐν 'Αθήναις μὲν εἰς τὸ ταμείον τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα 'Εθνικοῦ Τυπογραφείου), ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ πόλεσι τοῦ Κράτους εἰς τὰ Δημόσια Ταμεῖα, διπάντα ἀποδίδονται τοῦτο εἰς τὸ ΤΑΠΕΤ, συμφώνως πρὸς τὰ δριζόμενα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 192378)3639 τοῦ ἔτους 1947 (RONEO 185) ἔγκυκλου διαταγῆς τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ. 'Ἐπὶ συνδρομῶν ἑσωτερικοῦ ἀποστελλομένων δι' ἐπιταγῶν, συναποστέλλεται διὰ τῶν διαταγῶν και τὸ ὑπέρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστόν.

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΩΝ. ΧΡ. ΤΡΥΦΩΝΑΣ**